SUSCRIPCIÓ
BARCELONA, UNA PESSETA AL MES
ESPANYA, 4'50 PTES. AL TRIMESTRE
ESTRANGER, 9'00 PTES. TRIMESTRE

EL POBLE CATALÀ

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRER DE SANT PAU, 6, PRINCIPAL
IMPRENTA
CARRER D'EN FORTUNY, NÚM. 2 TERÇ
TELÉFONS
REDACCIÓ, 723 ---- IMPRENTA, 2.298

ANY XI.-NUM. 3,233 — BARCELONA, DIMECRES 21 DE GENER DE 1914 — UN NÚMERO, 5 CÉNTIMS

EL SIGLO
GRANS MAGATZEMS
Ultims díes de la
Exposició i venda de
Guants i randes
Preus excepcionals
Dilluns 26 de gener i díes següents
Liquidació
de totes les existencies d'hivern
SALDOS I OCASIONS
Importantíssimes rebaixes en
ARTICLES D'ALTA NOVITAT
Sols durant els díes d'exposició regiràn Preus tant considerablement reduits.

R. NOGUER i COMET. - ADVOCAT Despatx: Baixada Sant Miquel, 5, primer. Consulta de 4 a 6. Telèfon 2.370

Política estrangera

L'anarquía albanesa

A mesura que s'acosta la data elegida pel prínceep de Wied per a pendre possessió del tron de l'Albania, se veu més clar que la qüestió albanesa, lluny de estar tancada, ha de produir forçosament nous i greus conflictes. L'estat d'anarquía en què es troba aquell territori, estat que de segur empitjorarà encara, constitueix una prova evident de que'l règim que va acordar l'Europa ha fracassat del tot ja abans d'ésser una realitat.

El fet és que avui l'Albania té sis o set governs, cadaú actuant damunt una part del territori, i en lluita els uns contra els altres. La proclamació solemnial d'un rei estranegr i desconegut no canviarà pas aquesta situació. Tant bon punt el monarca comenci l'exercici de les seves funcions, toparà amb la rebel·lió de bona part del reialme, i la guerra civil pendrà un increment tpaorós. Se comprèn que davant d'aquesta perspectiva, l'emperador d'Alemanya hagi fet presents, segons conta la premsa, al prínceep de Wied, els perills a què s'exposa aquest a l'acceptar la corona d'un país revoltat i salvatge, on àdhuc la seva vida estarà menaçada. El futur rei, emperò, sembla que se disposa a governar l'Albania en benefici de la civilització — així ho ha declarat — encara que li costi els més durs i dolorosos sacrificis.

Actualment se fa entre els albanesos una campanya activíssima contra el príncep de Wied, des del punt de vista religiós. Els albanesos musulmans estàn en gran majoría i se'ls diu que és una vergonya i una provocació que se'ls doni un rei cristià. En la nostra crònica anterior relativa a l'Albania esmentàvem les raons que havien tingut les potencies per a designar un prínceep protestant en una terra on hi ha tres religions: la mahometana, l'ortodoxa grega i la católica. Mes els enemics del futur sobirà, sense fer cas d'això, se fixen només en què és cristià, presentant-lo, per tant, com un enemic de l'islamisme. No pot dubtar-se de que'ls turcs són els qui han iniciat aquesta campanya, les conseqüencies de la qual seràn fondament pertorbadores. El planejament violent de la qüestió religiosa a l'Albannia revesteix una aguda gravetat.

L'intervenció de l'ex-ministre de la Guerra turc Yzzet-Patxà, en els darrers disturbis va apareixent cada dia més clara. Fins hi ha motius per a creure que pretenía fer-se proclamar rei de l'Albania. Nombroses proves de l'intriga d'Yzzet han sigut trobades entre els papers de Bekirbei, un dels organitzadors de la revolta última.

Com calía preveure, l'importancia dels desordres albanesos ha fet que la policía internacional creada per les potencies resultés insuficient per a reprimirlos. El govern provisional albanès, més nominal que efectiu, reclama l'intervenció estrangera. Si aquesta intervenció vé—i lo més probable és que vingui — serà encarregada, de segur, a l'Austria i l'Italia. Les dugues potencies, a l'intervenir militarment, podràn seguir avançant en la preparàció dels seus ambiciosos plans respecte a l'Albannia.

A. R. i V.

MUSICALS

Palau de la Música Catalana
Festival Haendel - Barrientos

Se celebrà abans d'ahir l'anunciat concert a benefici de la fundació del Premi Barrientos, per al que's comptava amb el concurs de l'eminent María, Orfeó Català, orquestra Simfònica i del jove tenor senyor Corts. Ademés els noms dels mestres Millet i Lamotte de Grignon i el del concertista En Blai Net, figuraven en el programa.

L'expectació era gran; Poques vegades recordem veure la sala tant brillant, i consti que totes les funcions que organitza l'Orfeó solen estar lluidíssimes. Anit cantava María Barrientos i això ho diu tot.

Hi havía gran expectació, més que altres vegades; el seu triomf va ésser per lo tant grandiós,, insuperable.

Al presentar-se l'insigne María en el vestíbol del Palau, el selecte auditori li dedicà una carinyosa demostració d'afecte, ovacionant-la, ovació que's transformà en homenatge per ésser ella, que amb el seu art exquisit ha enaltit el nom de la Catalunya artista i per l'acte humanitari i patriòtic que amb tal encert realitzava, instituint el premi que portarà el seu prestigiós nom.

L'«Oda Ceciliana» d'Haendel, obtingué una execució acabada. Chors i orquestra compliren perfectament el seu comès. Aquells interpretaren els tres chorals de l'obra, sobressurtint en la fuga final que obtingué sonoritats brillants.

Sobressurtiren els senyors Raventós (cello), Rovira (trompeta), Calvera (flauta), senyora Martí (arpa), i el notable organista senyor Gilbert (orgue).

El mestre Millet dirigí chors i orquestra amb veritable encert, conservant tot el relleu de l'obra haendeliana.

De la María Barrientos, no és precis ponderar l'art inimitable i personalíssim. Els recitats de la delicada armonía, les aries del cel·lo, violí, flauta i els fragments del poder de la Música, elogi d'armonía i recitatiu de la veu humana, foren moments de veritable art exquisit i refinat. Alguns els tingué que repetir per a calmar els aplaudiments del públic.

La veritat és que la senyora Barrientos havía sapigut caldejar la sala amb el seu art exquisit i personalíssim. Al finalitzar l'ovació va ésser de les que formen época. Més gran i tant carinyosament dirigida no la recordem.

En la tercera part del programa figuraven Coriolan (obertura): de Beethoven; Cançó de María i Cançó de Rossinyols, de Lamotte de Grignon; Les bodes de Figaro (obertura), de Mozart; i una aria amb variacions de Haendel (alegro e Pensieroso).

L'execució d'aquesta tercera part del concert se pot calificar d'intatxable,, repetint-se els aplaudiment, dirigits aquesta vegada a tots els artistes que desinteressadament prestaren el seu concurs al concert corresponent la major d'aquests a la fundadora del premi, senyora Barrientos i als mestres senyors Millet, Lamotte de Grignon i concertista senyor Blai Net.

En resum el festival va ésser un èxit del qual en guardarem grat record.

S. F. B.

A quarta plana: Espectacles i Butlletí Comercial.

Les normes ortográfiques de l'Institut d'Estudis Catalans

El senyor Monegal (don Ramón), ha presentat a la Junta de l'Orfeó Català, la següent proposició:

«L'abaix firmat, socí de l'Orfeó Català, que vostè tant dignament presideix, entenent que és d'alta conveniencia i necessitat l'unificació de les normes ortogràfiques per a perfeccionar, pulir i enriquirl a nostra preuada llengua, ensems que per a la progressiva marxa cultural de la nostra tierra:

Tant atenta com respectuosament li prega que sotsmeti a la deliberació i en el seu cas a l'aprovació de la propera Junta general les següents proposicions:

Primer. Adopció de les normes ortogràfiques de l'Institut d'Estudis Catalans en totes les ensenyances, documents i escrits de l'Orfeó Català i de la «Revista Musical Catalana».

Segón. Que's faci públic aquest acord.

Mercè que espera merèixer de vostè a qui Déu guardi molts anys per a la progressiva marxa educativa i cultural de Catalunya.

Ciutat 15 gener 1914. — R. Monegal Noguer. — Senyor President de l'Orfeó Català»

En "Biel,, Cañadó

Sempre vestit de clar; sempre amb el berret blanc, sempre amb la barba tant retallada que's feia sosspitosa d'anar sense afeitar, En Biel Cañadó era la joia més preuada d'aquesta altra joia que porta al coll la nostra mal prou alabada Barcelona, i s'anomena carrer de Ferràn VII, rel a qui Déu hagi perdonat, que ja hi té feina, que diría l'Aldavert.

Tornant a En Biel, el dependent, primer, i després l'amo, de la casa Aurigema, urc d'una via que a l'ensems ho és d'una ciutat, direm que ha mort en els temps en que més falta feia.

Carnestoltes arriba i sense ell, l'il·lustre cavaller d'Isabel II, aniràn molt malament els balls «pare e travestí» i les bromes infantils i anyals del Novitats.

Els «por el baile» no sonaràn amb alegría. «Por el baile» si l'amo no hi és? «Por el baile» sense el fundador i quasi propietari?

Reposi en santa pau el bon Biel Cañadó; nosaltres els que l'estimàrem en lo que valía, sols tenim una recança, la de que s'hagin perdut ses memories. Ahí si un pogués no més seguir fil per randa els llibres de la casa Aurigema quantes i quantes histories barcelonines sabríem...!

Qui va ajudar a pujar a aquella; com va anar en orri un patrimoni; amb quins ventalls i amb quines ombrel-les conquerí'l cor d'aquella noia adinerada el corrit aquell de mostatxo ros i cargolat.

Sigui amb ell el repòs. Nosaltres, els que forem sos amics li hem guardat un recó en aquest armari de records que és el cor nostre.

R.

L'enterrament d'En Puig de Franch

Ahir matí s'efectuà l'enterrament del que en vida fou company volgut, el nostre director senyor Puig de Franch.

L'acte de conduir les despulles mortals de l'honrat ciutadà i bon patriota, es vegé concorreguditsim. Nombrosos amics i distingides personalitats del nostre partit i d'altres camps volguaren rendir el darrer tribut de l'amistat al nostre director, a l'home que havía sigut durant tota la seva vida un lluitador.

La comitiva s'organitzà de la següent manera: cotxe mortuori; clero parroquial; dol de família, format pel germà polític del plorat company nostre, don Vicens Borràs i don Geroni Torrabadella; altre doi format pel nostre ilustre amic senyor Corominas, el nostre company Claudi Ametlla, per la Redacció del nostre diari, i els senyors Feu i Savall, per l'Administració.

Darrera seguien gran nombre de persones, entre les quals recordem als senyors Suñol, Iglesias, Juncosa, Plana, Martí i Julià, Rovira i Virgili, Casanellas, Jori, Bertrana, Artís, Aguilar, Ibars; Miquel, Grant ni Sala, Matons, Noguer i Comet, Casals, Nin, Tió, Llorens, Bertràn i Vallet, Puig, Martí, Bonet, Sanmartín, Serrano i Victori, Forment, Duch Ballester, Cunillera, Ribó, etc., etc.

Hi havía representacions de varies entitats, entre elles del C. N. R. del carrer de Pelai; Joventut d'U. F. N. R.; del Centre Llibertat; Joventut del districte V; «Sang Nova»; Grop Nacionalista; Grop Nacionalista Radical, de Santiago de Cuba; Associació Nacionalista, de Cabella; «Centre Nacionalista Republicà, del Poble Nou; Orfeó Catalonia; Associació Catalanista de Beneficencia; Casal Nacionalista del districte VII, i Associació Nacionalista Catalana.

El dol es despedí davant de Bethlem, acompanyant bon nombre d'amics el cadavre fins a sa darrera estada del Cementiri Vall.

Descansi en pau el nostre plorat company i rebi la seva filla en tal trànsit, la renovació del nostre més sentit condol.

Novamente agraim a les entitats, periòdics i amics que amb motiu de la mort del nostre estimat director ens han fet costat en el sentiment, aquesta prova de amistat i companyerisme.

Sessió de l'Ajuntament

Comença

A dos quarts de sis de la tarde comença la sessió de primera convocatoria, amb bastanta concorrencia de regidors. Obre la sessió el senyor Sagnier, pero als pocs moments ocupa la presidencia el senyor Pich.

El senyor Sagnier va a donar compliment al ministre d'Instrucció i ademés tem la interpelació sobre la neteja de carrers durant els dies de la nevada, que en broma li han anunciat els regionalistes.

Es llegeix l'acta de la sessió passada que es aprovada.

Despatx oficial

Es dona compte de les següents comunicacions, que son acceptades:

Ofici de l'Excm. senyor Alcalde en que's manifesta que usant de la facultat que l'Ajuntament conferí a l'Alcaldía en 27 de novembre últim, ha adquirit a Borsa varis títols del Deute municipal, amb desti a amortitzacions.

«Id. Id. declarant-se incompetent per a conéixer de les reclamacions que don G. Klein, donya Isabel i don Lluis Anglada i don Ramón Fló han formulat contra l'exacció per l'Ajuntament de l'arbitri per inspecció de generadors i motors.

Idem idem, desestimant els recursos d'alçada interposats per don Lluis Balber, don Emili Cortada, don Francesc Marcet, donya Josepa Vila, donya Concepció d'Olsinellas, don Joan Gaudbart, donya Carme Escansany, don Sebastia Canonge, don Joaquim Baleto, don Joan Bta. Font, don Lluis Enric de Alós, don Francesc Espieli i don Manuel Llopis, contra els accords d'aquest Ajuntament desestimatoris de ses reclamacions relatives a l'exacció de l'arbitri sobre conservació i neteja de l'empedrat.

Id. Id. declarant-se incompetent per a resoldre el recurs interposat per donya Filomena Cinca relatiu a l'exacció de l'arbitri municipal sobre anuncis fixos i remetent a l'Excm. senyor Alcalde el resguard del dipòsit constituit per dita recorrent als efectes que determina el R. D. de 31 de desembre de 1902.

Despatx ordinari

Sense discussió s'aproven varis dictámens de l'ordre del día, pertanyents a varies comissions.

Els dictámens aprovats no tenen gaire interés.

El càs de l'Oriol Martorell

El senyor Pich concedeix la paraula al senyor Vidal i Valls.

El nostre amci, entremig de gran expectació s'aixeca a parlar i comença dient:

Senyors regidors. Després de les votacions que amb motiu de la constitució de l'Ajuntament varen tenir lloc, hem d'explicar la nostra actitut davant la del senyor Oriol Martorell.

Jo he de fer constar amb molt sentiment que el senyor Oriol Martorell, ha deixat de pertanyer al nostre partit.

No anuncio aixis perque per a la futura marxa del Consistori es tingin en compte que la nostra minoría está formada des d'avui pels senyors Serrat, Matons, Serra i el que té l'honor de dirigir-vos la paraula.

El senyor Martorell davant els accords presos per majoría, per la nostra minoría, observà una actitut de rebeldía i nosaltres ens havem vist en la necessitat de pendre la determinació anunciada.

Jo he dit que'ns pesa tal determinació. El senyor Martorell era el Benjamí de la minoría, per a qui nosaltres haviem tingut totes les atencions. Continuarem tenint-les-hi en l'ordre personal pro en cap al re.

El senyor Oriol Martorell s'aixeca a contestar. Per a que's vegi que volem donar tota l'emplitut a la seva defença publiquem íntegra una nota que doná el senyor Oriol a la premsa:

«Empezó haciendo historia de las gestiones que realizó con el objeto de que el actual Ayuntamiento se constituyera teniendo en cuenta la proporció de las fuerzas diversas que lo integraban, o bien, caso de que dicha proposición no fuera aceptada, que se adjudicase la primera tenencia al señor Vidal i Valls.

El criterio del señor Martorell no fué aceptado según dijo, por la minoría de que formaba parte, cuyos miembros, aceptando al orador, acordaron votar al señor Abadal para dicha tenencia y en combatir a los radicales.

Esperanzado el señor Martorell en llegar a una solución de concordia, votó en blanco en las dos primeras votaciones que a dicho efecto se celebraron, máxime teniendo en cuenta que en una reunión de jefes de minoría el señor Millán se hizo suya la proposición de votar al señor Vidal y Valls, que obtuvo la conformidad del señor Pich, negándose aceptarla el señor Abadal en nombre de los regionalistas. R

Excusado que la minoría de U. F. N. R acordó declarar cuestión de disciplina el votar con la Lliga Regionalista que a dicho efecto y para hacerle idéntica recomendación le había requerido la Junta municipal del Partido.

Seguidamente manifestó cual era la significación profundamente izquierdista y radical de su actuación tanto en las cuestiones catalanas republicanas y sociales que le habían dado el acta de Concejal, significación que hasta ahora había mantenido la U. F. N. R. ajena a ninguna otra solidaridad con los elementos de la derecha. Dentro de este credo me he mantenido hasta aquí y no pienso abandonar en lo futuro.

Dijo que no es nuevo el intento de la Lliga Regionalista de querer para sí la primera tenencia como tampoco lo es la oposición de la U. F. N. R. a las pretensiones desmedidas de aquella. A dicho efecto recordó la constitución última del Ayuntamiento de nuestra ciudad y los acuerdos que en aquella ocasión tomó la minoría de la Izquierda catalana.

Combatió a la Lliga Regionalista diciendo que era un acto de tartufismo la campaña que realiza contra los radicales cuando su minoría no constituye un peligro para nadie y se asocian a las manifestaciones de un sentimiento tan catalán como el de las mancomunidades sin tener en cuenta las protestas de sus correligionarios. En cambio no se recatan sus hombres de formar parte en el Comité de la Exposición de Industrias Eléctricas al lado de Lerroux.

Yo no puedo avenirme con una política semejante, y como no quiero añadió, ser una perturbación para esta política que sienten los Directores de la U. F. N. R, de hoy en adelante actuaré con independencia dentro de este Consistorio, rogando a los Jefes de minoría que tomen nota de mi resolución. No quiere decir él o que guarde odio de ninguna clase a los hombres que hasta ahora han dirigido mi partido; declaro que les admiro y sabré respetar. No son cuestiones de ideal lo que me separa, sino de táctica. Que no puedo ser partidario de que la izquierda se ligue para las futuras elecciones de Diputados a Cortes con la Derecha Regionalista ya que ese conglomerado revuelve mi sentimiento liberal y me hace exclamar: non possumus.

Y he de declarar que no ingreso en el Partido Radical ni en ningún otro sino que seguiré actuando con toda mi ideología republicana nacionalista federal; que no haré armas contra los que fueron mis correligionarios y que procuraré que nadie las haga.

Responde mi actitud, además, porque considero que dar a la Lliga la presidencia del Ayuntamiento cuando ya tiene en su poder la de la Diputación y la de la futura mancomunidad es crear un nuevo caciquismo intolerable que ha de romper forzosamente el equilibrio político de nuestra Patria y el retorno a la política de odios y de luchas traficidas».

Rectifica el senyor Vidal i Valls. Diu que els accords que pren la nostra minoría, son aprovats per majoría de vots. El cas que esmenta el senyor Martorell, respecte a que jo obtingués la primera tinencia, no son més que idealitats seves. Sab sobradament que no hi havía ambient per a tal solució.

No nego — diu — que un día pugui tornar el senyor Martorell al nostre costat, peró sabém quan se'n ha anat, mes no quan tornará.

Rectifica el senyor Martorell insistint en els anteriors punts de vista.

Proposicions i mocions

Es llegeix una proposició demanant el Palau de Belles Arts, banda municipal per a una associació obrero-monárquica per el día 23. La firmen els senyors Grañé, Llanza, Vallet,

La combat el senyor Juncal, puix que la societat que demana aixó no té personalitat i no més existeix de nom.

La defença el senyor Grañé, advertint que's tracta d'un acte benéfic. I ell no ha firmat la proposició perque sigui la societat monárquica, sino que de la mateixa manera que apoia aquesta demanda, apoiará una sol·licitut que fessin obrers radicals o anarquistes, ja que'l Palau de Belles Arts, s'ha deixat fer a moltes coses.

Rectifiquen els senyors Juncal i Grañé.

Es posa a votació l'urgencia de la proposició hi ha empat per 22 vots.

A propósit de l'interpretació de l'artícle del Reglament que parla dels empats, s'arma una discussió en la qual intervenen els Srs. Juncal, Grañé, Muntanyola, Arolas.

Es repeteix la votació sobre l'urgencia i dona el mateix resultat de 22 a 22. La presidencia vota per a que la proposició vagi a la Comissió de Governació per a que aquesta dictamini.

Es presenta altra proposició per a que's dongui una subvenció de 30 mil pessetes a l'empresa del Liceu, amb motiu de les representacions del «Parsifal».

Després d'alguna discussió en la qual intervenen els senyors Rosés, Muntanyola, Juncal i Arolas, s'accorda que la proposició passi a la Comissió de Governació.

No havent-hi altres assumptes a tractar s'eixeca la sessió a les 7 de la nit.

La Lliga Regionalista i el senyor Nualart

La Lliga Regionalista acaba de pendre un accord, d'hostilitat inusitada en aquella casa, contra l'ex-regidor senyor Nualart.

Heu's aquí la carta que'l senyor Abadal ha dirigit a la Junta de la Lliga i els accords que la mateixa ha provocat:

Barcelona, primer de gener de 1914

Senyor President accidental de la Lliga Regionalista.

Present.

Distingit amic: Acabat ahir el primer bieni de la representació que per designació de la Lliga Regionalista he portat a l'Ajuntament i cessant una part dels regidors que han constituit la minoría regionalista, crec del cas fer avinent a vostè que, enfront de la fè i de lentusiasme amb que dita minoría ha lluitat fins a la darrera hora, un dels individus que figuraven en ella s'ha apartat ostensiblement del seu criteri i actitut. Me refereixo a don Joan Nualart i Palet. Vostè sab que en el criteri ample que inspira a la Lliga Regionalista per la designació de candidats pels càrrecs públics, fou designat el senyor Nualart candidat per la regidoría sense que formés part de la Lliga ni de cap Societat adherida a ella. Acceptà ell la designació i és clar que al fer-ho acceptava el sentit de l'actuació de la Lliga en l'Ajuntament, que sempre deixa un ample marge a les iniciatives i al criteri individual de les persones a qui ha designat per un càrrec públic, mentre no contradiguin aquella actuació i no trenquin la disciplina indispensable a la cohesió de tota agrupació política.

Però en diferents punts, i alguns de importancia, s'ha trobat el senyor Nualart en contraposició amb el criteri adoptat per nosaltres, contraposició que amb prou feines en diverses ocasions ha pogut cobrir-se amb esforços de bona voluntat meva, de manera que no produís una definitiva desautorització de dit senyor com a individu de la nostra minoría.

Així ha transcorregut penosament en quant aquest punt, l'últim bieni; quan a l'acabar-lo i en la batalla empenyada en les darreres sessions municipals per la nostra minoría, ajudada valentment d'un gran part de la minoría nacionalista, per a impedir que prosperés el testament preparat contra els interessos municipals, el senyor Nualart s'és posat tant ostensiblement i fonamentalment en contra del criteri i actuació que nosaltres portàvem, que jo i tots els meus companys hem cregut que's deseixía del nostre grupu, i que volía que aparegués d'una manera indubtable que acabava la seva regidoría apartat de la minoría regionalista i obrant pel seu compte.

Nosaltres ho hauríem dit públicament així, si hagués encara continuat aquell Ajuntament. Acabada la seva actuació, els meus amics regidors, i jo en son nom i representació, no tenim més manera de fer-ho constar, que dirigint-nos a Vostè, com a president de la Societat que designà a don Joan Nualart per al càrrec de regidor, i dir-li que entenem que aquest senyor ha acabat la seva actuació municipal no formant part de la minoría regionalista de l'Ajuntament.

Soc de vostè afm. a. i s. s., Raimond d'Abadal.

Enterada la Junta Directiva de la carta del senyor Abadal, ha accordat que fos transcrita en l'acta, i seguidament ha pres els següents accords per a ésser tramesos al senyor president de la Lliga, fent-se públics, amb el seu beneplàcit:

Primer. Felicitar a tots els senyors regidors regionalistes per la campanya darrerament sostinguda amb tanta decisió, intel·ligencia i patriotisme, que ha fet impossibles accords municipals ruinosos per a l'hisenda de Barcelona.

Segón. Expressar als regidors regionalistes que han acabat amb l'any la seva regidoría, la satisfacció amb que la Lliga ha vist com han desempenyat el seu càrrec; sentint no poder fer extensiva aquesta felicitació a don Joan Nualart, que amb sa conducta s'ha apartat de la disciplina i de les campanyes de la minoría regionalista tant ben presidida per don Raimón d'Abadal, que en totes ocasions ha merescut i segueix merèixent la confiança absoluta d'aquesta entitat que honra amb la seva presidencia.

De Politica

Notes i comentaris

Joventut F. N. R. de Barcelona

Abans d'ahir a la nit, es reuní com de costum en el C. N. R. del carrer d'En Pelai, la Junta Directiva de la Joventut F. N. R. de Barcelona, junt amb la comissió d'Estudis de la mateixa, prenent-se importants accords que demostren la persistencia d'aquesta entitat del nostre partit en l'activa actuació que d'un quant temps ençà ve desenrotllant.

A més d'altres assumptes d'ordre interior, s'aprovaren les Bases per que's regirà el concurs que des d'ara queda obert per a premiar al millor manual de lectura per a ús de les escoles elementals catalanes d'ensenyança neutra, nomenant-se tot seguit el Jurat que ha de fallar aquest concurs, elegint per a formar-lo als senyors don Pere Corominas, don Pompeu Fabra i don J. Massó Torrents, de l'Institut d'Estudis Catalans, i don Enric Vila i don Josep María Pi i Suñer, de la Joventut.

Les bases del concurs es faràn públiques en les nostres planes demà o demà passat.

S'accordà que des de la setmana vinenta comenci el repartiment del follet contenint les tres conferencies dels senyors Rovira i Virgili, Enric Vila i Pi i Suñer. D'aquest follet se n'enviaràn exemplars a totes les Joventuts i Centres de l'U. F. N. R. de Barcelona i del restant de Catalunya.

Es nomená una comissió composta dels senyors Canals i Alemany per a que facin un plan d'organització dels sports que hi han projectats.

Foren admeses, com a socis col·lectius, les Joventuts «Germinal», del C. N. R. del districte VII, i la del districte V.

Donat l'enviu de noves forces que s'ha efectuat aquests díess cap al Marroc, i veient l'increment que cada dia pren aquesta boja aventura, es convení unànimament en la necessitat d'efectuar un acte de protesta demanant l'acabament d'aquesta guerra. En principi s'accordà la celebració d'un miting en un dels teatres més grans de Barcelona, i en qual acte hi pendràn part oradors entusiastes i eloqüents de la Joventut. Aviat es farà públic el día i el local on s'hi celebrarà.

Finalment, s'accordà que constés en acta el sentiment de la Joventut per la mort del nostre Director, don Secundi Puig de Franch,, i que la Joventut assistís a l'acte del seu enterrament.

El divendres d'aquesta setmana, a les dèu del vespre, es tornarà a reunir el Consell Directiu d'aquesta entitat.

"Los Miserables,,

Avui la redacció del periòdic «Els Miserables», celebrarà en el café «Petite Unión» del carrer de Ponent, 20, un àpet íntim per a commemorar l'aniversari de la execució de Lluis XVI.

Varies

Se'ns prega la publicació de les següents ratlles:

Segueixen amb gran activitat els treballs per a la construció de Vanguardies R. Federals en totes les barriades de Barcelona.

La Central domiciliada interinament al carrer del Carme, 77, baixos (Café París) rep constantment visites de joves entusiastes del Plà de Barcelona els quals acudeixen a la comissió per a allisear-se com a socis.

També ha rebut l'adhisió de varies barriades les que demanen a la comissió els deixi a son càrrec la formació de les mateixes en les que estàn establerts.

La comissió no podrà contestar a aquesta, fins en la reunió que aquella celebri el pro-vinent dijous, a les 10 i mitja de la nit, es dongui compte.

Després de veure complert son desig, és a dir, després de celebrat el gran festival que té anunciat per al primer de Febrer en el C. N. R. del districte VII

(Rosal, 31, primer), la Vanguardia Central, té gran interès en efectuar la reunió general per a la formació oficial de les Vanguardies R. Federals de Barcelona.

Tots els dies feiners, de 7 a 8 de la tarde i de dos quarts d'onze a dotze els festius al matí, estarà la comissió disposada a donar tots quants detalls se'ls demani.

—Ha mort a l'edat de 68 anys, don Francesc Oliva i Boguñá, antic i consequent republicà. Havía sigut regidor de Gracia i gaudía de generals simpaties D. E. P.

El CL Aniversari de la fundació de la Reial Academia de Ciencies i Arts

A l'Observatori Fabra

A un quart de dotze d'ahir matí, el director de l'Observatori Fabra, senyor Comas i Solà donà en aquell l'anunciada conferencia sobre els estudis astronòmics, entrant de plè a significar les característiques del planeta Març, que tant ha preocupat als que's dediquen a aquest ram de la ciencia.

El públic selectíssim que omplenava de gom a gom l'espaiós saló d'actes de l'Observatori, escoltà al conferenciant amb un vivíssim interès.

L'estudi del senyor Comas constitueix una ampliació molt encopegada dels treballs que ha publicat sobre l'expressat planeta, revestint avui doble interès per acompanyar els séus raonaments amb projeccions i exemples ben adequats.

Prop de les dotze, el senyor Comas i Solá acabava el seu discurs, que ha sigut justament aplaudit i als pocs moments arribava el ministre, acompanyat dels personatges que anit varen arribar amb ell i dels senyors Andrade, Sagnier, Ferrer i Bárbara (que representava a la Diputació), Daurella i rector de la Universitat.

El senyor Comas i Solà acompanyà a aquests distingits visitants a les diverses dependencies de l'Observatori, donant extenses explicacions sobre'ls aparells installats en les mateixes, els quals mereixqueren grans elogis per part del ministre.

Aquest, el governador, el rector de la Universitat i altres visitants, sigueren invitats a posar la seva firma en l'Album de l'Observatori, cosa que feren molt gustosament.

El senyor Doménech i Estapà mostrà al senyor Bergamín una fulla registre dels vents. El governador, al veure la fulla, preguntà al ministre, somrient:

—¿Són favorables al Govern?

El senyor Bergamín somrigué també, sense donar resposta categòrica.

Al Tibidabo

A la una es celebrà el banquet en l'Hotel Tibidabo.

Entre'ls comensals hi havía els següents senyors: Daurella, Ferrer Bárbara, Román Fabra, Elías de Molins, Bofill i Poch, Comas Solà, Comenge, PP. Navas i Cirera, comte de Lavern, Ricard Giralt, Murua, Goizueta, López Capdepont, Jordan d'Uries, Torrens, Monner, Calleja, Rodriguez Codolà, Fotseré, Jardí, Fabié, Soler i March, Terradas, Rull, Juncal, Cerecéda, president de la Sala segona de lo Civil, Lardiez, Eulate, Puig i Alfonso, Mas, Rubió i Lluch, doctor Carracido, canonge Almera i els acompanyants del ministre. La presidencia la ocupaven aquest i les autoritats civils.

No hi hagueren brindis. Solament el senyor Doménech digué unes paraules d'oferiment de l'acte, a les que contestà el senyor Bergamín amb altres molt afectuoses.

Mentre servien el cafè, el ministre i autoritats que l'acompanyaven començaren a sortir, seguint-los tots els comensals.

A un quart de quatre sortía el tren especial conduint als invitats, que no's cansaven, sobre tot el ministre i acompanyants, de contemplar la muntanya veína fent-ne grans elogis.

La magnificencia del dia contribuí a l'èxit de l'excursió.

La muntanya en alguns indrets i principalment als voltants de l'Observatori, és encara plena de neu, resultant un panorama força agradable.

El senyor Bergamín i autoritats locals anaren en automòbil al Tibidabo.

Sessió de clausura

A quarts de set d'ahir tarde començà la sessió de clausura dels actes científics celebrats a la nostra ciutat amb motiu del cent cinquanta aniversari de la fundació de la Reial Academia de Ciencies i Arts.

Com els dos darrers dies, la fatxada de l'Academia lluía domaços i iluminacions.

L'acte fou presidit pel ministre d'Instrucció, don Francesc Bergamín, que ha vingut a Barcelona per a pendre part en aquesta sessió.

Els demés llocs de la presidencia els ocupavéen les altres autoritats, entre elles el capità general senyor Weyler, el governador senyor Andrare i l'alcalde senyor Sagnier.

Hi havía un plè a vessar. Entre la concorrencia figuraven moltes representacions d'associacions artístiques, literaries i científiques de Catalunnya.

Després d'unes paraules de salutació al ministre, pronunciades pel president de l'Academia doctor Doménech i Estapà, es llegiren els següents treballs:

«Principals fragments de l'oració inaugural de l'Academia pel seu primer president», a càrrec del doctor Alcobé.

Del doctor Cajal, acadèmic corresponent: «Nuevo procedimiento para la coloración de la neuraglia.»

Del doctor Terradas, acadèmic numerari: «Las teorías relativistas acerca de la gravitación.»

Del P. Navás, acadèmic numerari: «Nuevas especies de neurópteros».

El doctor Carracido, acadèmic corresponent, saludà a la Reial Academia en nom de les Reials Academies de la Llengua i de Ciencies Exactes, Físiques i Naturals.

El doctor Doménech i Estapà, resumí en un discurs, les festes.

Finalment el ministre d'Instrucció pronuncià un brillant parlament, elogiant la labor portada a cab per l'Academia des de la seva fundació i agraint en nom propi i del Govern les atencions de que és objecte a Barcelona. Amb aquest discurs es donaren per acabades les tasques de la commemoració.

Tant a l'entrada com a la sortida de l'Academia, el pas del ministre i autoritats fou presenciat per escàs públic, i una música militar executà la marxa reial.

Sessió de la Diputació

Ahir a la tarde, celebrà la Diputació Provincial la novena sessió de l'actual període, primera de les tres de prórroga.

El secretari senyor Bosch i Catarineu llegeix l'acta de la sessió vuitena, que és aprovada sense esmenes.

S'entra tot seguit al

Despatx ordinari

Se llegeixen comunicacions de les Diputacions de Girona i Lleida, donant compte d'haver ratificat les mateixes els Estatuts de la Mancomunitat i votat 35.000 pessetes cada una per a les primeres despeses de la mateixa.

Mocions, preguntes i interpel·lacions

El senyor Font i Gumà s'ocupa de les pintures murals del Saló de Sant Jordi, encarregades al senyor Torres García. Pregunta al senyor Font qui ha manat fer dites pintures i còm s'ha procedit al nomenament del pintor.

El senyor Prat li contesta dient que havent l'arquitecte provincial senyor Bori balls convenients, fou designat el senyor Torres García, per creure'l un bon artista, sol·licitat un pintor decorador per als trequal senyor cobra 50 duros al mes per sos treballs.

El senyor Font replicà que devía haver-se obert un concurs i censurà durament al senyor Torres García a qui conceptua pèssim artista. Formula la moció.

El senyor Prat intenta disculpar-se i el senyor Guerra del Río, li diu: — Això no és presidir. La presidencia no deu contestar. Els diputats som els que hem de discutir.

El senyor Guerra intervé en el debat per a combatre al senyor Puig i Cadafalch, al qual diu que apareixía abans com a director de les obres de restauració del Palau de la Generalitat, i ara que hi ha qui ha censurat tals obres, resulta que no és tal director, sinó que's carrega el mort al senyor Bori. El senyor Guerra fa també seves les censures del senyor Font.

El senyor Puig i Cadafalch contesta al senyor Guerra negant que fos el director de les obres del Palau i explicant l'importancia artística que té l'introducció a Catalunya de la pintura mural al fresc, assajada al Saló de Sant Jordi pel senyor Torres García.

Els senyors Ulled i Guerra. — Es a dir que'l Saló de Sant Jordi ha de servir per a assaigs! Pobre Saló!

El senyor Guerra fa la següent pregunta al senyor Puig i Cadafalch: ¿Es cert que quan se feien les obres en el Palau vostè estava interessat en la casa Ballarín?

El senyor Puig. — Sí, és cert. Fins a primers de l'any passat hi vaig estar interessat.

El senyor Guerra. — Aleshores són certes les afirmacions que aquesta minoría feía, al censurar que fos la casa Ballarín la que més cobrava de dites obres. Per això també segurament, afegeix, volen ocultar-nos els comptes. I això és una immoralitat vostra, de la Lliga, per a la qual constitueix un padró d'ignominia. I vosaltres sou els que titlleu als altres d'immorals!

Gran escàndol. La presidencia nega que mai s'hagin ocultat al senyor Guerra ni a ningú.

El senyor Puig i Cadafalch, s'anava indignant i demana que s'escriguin detalladament les paraules del senyor Guerra, en l'acta.

El senyor Guerra. — Amb això penseu fer-me por! Estic disposat a tornar-les a repetir i a redactar-les jo mateix al secretari.

Per ordre de la presidencia el secretari redacta les manifestacions del senyor Guerra, però un cop llegides resulta que'ls diputats creuen que no s'ajusten prou bé a lo dit pel diputat radical, en vista de lo qual s'accepta l'oferiment d'aquest, el qual les dicta al seu gust al secretari.

Però resulta també, segons els diputats regionalistes, que'l senyor Guerra al redactar les seves manifestacions tampoc s'ha ajustat prou a lo dit abans. D'això en protesta el senyor Puig i Cadafalch, el qual diu que llamenta lo fet pel senyor Guerra que no ha mantingut les seves primeres paraules, treient-li així a ell base per a una responsabilitat judicial i en canvi no han pas estat prou explícits per a desfer les murmuracions que taquen l'honor de les persones.

El senyor Guerra torna a parlar insistint en acusar d'immoralitat a la majoría i a la Lliga.

El senyor Verdaguer defensa al senyor Puig i Cadafalch i celebra que'l senyor Guerra hagi reconegut que no afecta per a rès lo ocorregut a la moralitat del senyor Puig. El senyor Guerra torna a parlar per a dir que sí i que no... i s'acaba aquest enutjós debat.

El senyor Font i Gumà, que per lo vist està disposat a donar constants disgustos a la majoría diu que presenta la dimissió del lloc que té en la Comissió de Beneficencia, per ésser aquesta una comissió d'embotellament en la qual la majoría hi ha relligat als diputats pels quals no té simpatíes, als diputats de segona classe, com va dir el senyor Bastardas.

El senyor Fages en ausencia del senyor Argemí, president de dita comissió diu que la comissió de Beneficencia s'ha reunit 8 vegades.

El senyor Prat diu que'l senyor Font Gumá, no pot renunciar ara al càrrec i que lo que ha de fer es tenir iniciatives. Nega que la comissió de Beneficencia sigui d'embotellament i excita a tots els que'n formen part a treballar per a donar-li vellesa.

El senyor Barata hi intervé per a senyalar a la comissió esmentada alguna tasca a fer, tal com preocupar-se de la recullida i educació dels trinxeraires i del millorament del servei hospitalari de la provincia.

El senyor Bastardas recorda al senyor Barata, l'existencia de les Juntes Provincials de les cases de Caritat, de Beneficencia i de Protecció a l'Infantesa, i li diu al diputat maurista que lo que ha de fer més que indicar lo que deuen fer els altres, es fer els diputats influents com ell, en les seves respectives poblacions.

Per a defensar-se d'això el senyor Barata fa una extensa narració de tot lo que's fa a Terrassa, en l'ordre benèfic.

Rectifica amb breus paraules el senyor Bastardas i s'entra tot seguit al

Ordre del día

Per a la Mancomunitat

El primer dictámen es el que proposa concedir un donatiu de 250,000 pessetes per a la Mancomunitat Catalana.

El senyor Valentí demana que la presidencia digui per a qué necessita la Mancomunitat aquests 50 mil duros que's vol concedir-li.

El senyor Prat. — Senyor Valentí: Tot organisme per a existir necessita medis. Aquest organisme nou que's crea també els necessitará i les Diputacions que l'han constituit deuen proporcionar-los-hi. La Mancomunitat ja formarà els seus pressupostos i destinarà lo que cregui convenient als seus servcis. Lo que s'ha de dir ara, lo que hem de dir, es si's volen concedir medis de viure o no se li volen concedir a la Mancomunitat.

El senyor Valentí protesta d'aquestes darreres paraules de la Presidencia i del dilema que entranyen per als diputats. Pregunta dient de quin capital es treuran aquests 50 mil duros i si això causará perjudicis a alguns serveis de la Diputació. Insisteix el senyor Valentí en demanar que se li digui perque necessita la Mancomunitat els diners, en que's gastarán, peró de pas censura que un organisme que's diu que neix amb tanta potencialitat de vida, que's diu que recullirà els batecs de l'opinió catalana, hagi de viure de la munificencia de les Diputacions.

El senyor Ferrer i Bárbará en nom de la comissió d'Hisenda, li contesta dient que'ls 50,000 duros se treuen de les resultes del pressupost de 1913.

El senyor Ulled s'extranya d'això, i diu que ningú sabía l'estat prosper de l'Hisenda provincial que suposa lo dit pel senyor Ferrer. Afegeix que no deu extranyar l'actitut de la minoría radical perque essent els radicals diputats per Barcelona i devent ésser Barcelona la que en definitiva pagará el donatiu tenen el dret ells de defensar els interessos de la ciutat.

El senyor Durán diu que ell com a diputat també per Barcelona, pot parlar tan com els radicals o més. I com a tal aprova i alaba el dictámen.

La Presidencia dona també explicacions al senyor Guerra el qual no's dona per convençut i insisteix en les preguntes fetes pels radicals.

El senyor Bastardas diu que es un compromís per a tots els diputats que aproveren els Estatuts de la Mancomunitat, l'aprovar el dictámen. Afegeix que'l primer pressupost de la Mancomunitat se formará dient: capital d'ingressos: els donatius de les Diputacions; gastos: els que acordi la mateixa Mancomunitat.

Crida l'atenció el senyor Bastardas sobre la necessitat de tenir molt seny en la regulació de l'Hisenda de la Diputació, perque'ls nous gastos li implicarà la Mancomunitat no sigui perillós per a aquella a tal efecte proposa que s'estudii immediatament la formació del nou pressupost, a fi d'espurgar gastos sobrers, tal com el del manteniment del moços d'esquadra, els quals no hi haurà més remei que suprimir en definitiva. Afegeix el senyor Bastardas que com sigui que la Mancomunitat per als seus primers treballs d'organització i funcionament necessitarà empleats, la Diputació de Barcelona — i això serà un nou servei que aquesta prestarà a la Mancomunitat — pot proporcionar-li'n alguns dels seus, sense que empró aquests perdin la seva situació legal dintre de les plantilles de la Corporació. El senyor Bastardas presenta la seva proposta, com a adició al dictámen.

El senyor Bartrina, com a membre de la Comissió d'Hisenda dóna als radicals més explicacions respecte a l'estat económic de la Diputació i a la formació de l'Hisenda cas de que s'estudii immediatament la formació del vinent pressupost i excita al zel de la Mancomunitat.

El senyor Verdaguer hi intervé també, i aplaudeix la proposta del senyor Bastardas de que s'estudii immediatament la formació del vinent pressupost i excita el zel a les diferentes comissions de la Diputació per a facilitar tal tasca a la d'Hisendá, confeccionant els seus pressupostos particulars a la brevetat possible. En canvi no creu tant possible ni lloable la proposta del senyor Bastardas d'anar a la supresió dels moços de l'esquadra, i diu el senyor Verdaguer qué el parer dels pobles de la provincia no sols es contrari a tal suposició, sinó que lo que voldrien els pobles es l'augment de dit cos, a fi de que tots ells en poguessin tenir, cosa que no és possible avui.

Rectificà el senyor Bastardas dient que arribarà un moment en que li será impossible a la Diputació atendre a tants gastos, que aleshores será precís escullir éntre'ls serveis a que deurá atendr's: I aleshores, será questió de triar entre'ls d'instrucció o beneficencia i el dels moços, i no és dubtós que será preferible suprimir aquests. Afegeix el senyor Bastardas que la vigilancia a la provincia de Barcelona ja està ben atesa, puix és enorme el nombre de guardies civils, somatent i altres forces que ihh an, com se podrá veure demanant els datos necessaris, cosa que proposa el diputat federal nacionalista, que faci la Diputació per a estudiar a consciencia l'assumpte.

Després d'aquestes manifestacions del senyor Bastardas s'aprova el dictámen concedint 250.000 pts. a la Mancomunitat, amb el sol vot contra dels 3 radicals que assistíren a la sessió, o sigui els senyors Guerra, Valentí i Ulled.

Altres dictàmens

Al segón dictámen, que proposa l'inclussió del Consell d'Investigació Pedagógica en el servei facultatiu de la Diputació hi presenta una esmena el senyor Verdaguer i per a estudiar-la se reuneix la Comissió corresponent.

Mentrestant se passa als demés dictámens de l'ordre del día.

Un, referent a una instancia presentada per una companyía respecte a un canvi d'emplaçament de una tubería en el camí de la carretera de Tarragona a Barcelona i de Barcelona a Santa Creu de Calafell, motiva llarga discussió. Hi ha dictámen de majoría i vot particular del senyor Jansana.

Després de discutir aquest gran nombre de diputats se vota i queda aprovat el vot particular per 14 vots contra 6. Queda per lo tant retirat el dictámen, que era en el sentit de exigir a dita companyía determinats arbitris.

El senyor Bartrina en nom del Departament Central diu que aquest ha admés la esmena adicio presentada pel senyor Verdaguer al dictámen referent a la inclussió del Consell d'Investigació Pedagógica en als serveis facultatius de la Diputació. L'esmena deia quès fingués en compte el carácter d'assaig d'existencia temporal (3 anys) de dit Consell.

El senyor Valentí, pregunta si amb tal inclussió se crearán nous sous per al personal del Consell. El senyor Puig i Cadafalch li contesta que no i contesta el senyor Valentí censurant el procediment adoptat de pendre nou personal per inclussió i no obrint un concurs o oposició com foora degut.

S'aprova el dictámen amb el vot en contra del diputat radical.

A cuita corrents, s'aproven una munió de dictámens, de cap interés públic, i abans d'aixecar se la sessió, el president (senyor Bartrina) sol·licita l'inclussió en l'ordre del día de tres dictámens més, a saber:

Un autoritzant a diversos particulars construccions col·lindants a camins provincials.

Altra, suscrivint a la Diputació per mil exemplars de valor 12.000 pessetes a l'edició popular de les obres de Mossèn Cinto Verdaguer, que està fent l'«Il·lustració Catalana».

I un altre

Per l'indult

Aquest dictamen és recaigut sobre una proposició dels senyors Bastardas i Valentí, demanant a la Diputació que's dirigeixi al Govern sol·licitant l'indult dels processats o condemnats per qüestions polítiques o moviment social.

El dictamen accepta la proposta dels senyors Bastardas i Valentí amb alguna restricció. Per lo tant la Diputació demanarà l'indult d'aquells processats condemnats per suposats delictes comesos amb la ploma o amb la paraula, amb exclusió d'aquells que ho siguin pels d'injuria o calumnia o per excitar a actes delictius.

S'aprova el dictamen per unanimitat i s'aixeca la sessió a les 8 i minuts del vespre.

El ministre d'Instrucció

Recepció en el Govern civil

A les vuit del matí s'aixecá el senyor Bergamín i esmorzá amb el governador i persones que l'han acompanyat en el seu viatge. Després dirigí un telegrama al senyor Dato preguntant-li si pot ajornar el seu viatge un día més.

De deu a dos quarts d'onze rebé visites d'autoritats i comissions i amics particulars i polítics, en nombre molt considerable.

Després de la recepció, el ministre es dirigí a l'Observatori Fabra a escoltar la conferencia que ressenyem en altre lloc, i al banquet a l'hotel Tibidabo. L'acompanyaren els senyors Bullón, Andrade, Carulla, Fabié, Sagnier, Rudh i Daurella.

A l'observatori foren rebuts pel senyor Doménech i Estapé.

El Mestres interins

Una Comissió de Mestres interins de Secció, que fou nomenada en la reunió que tingué lloc el día 17 del corrent a l'Escola Normal de Mestres, formada per les senyoretes Coloma Torroja, Dolors Roig i els senyors Ramón Güibes, Josep Martínez i Joaquim Pou, visitá al ministre d'Instrucció Pública per a demanar-li que, donada la petita gratificació de que actualment distruten (cinc-centes pessetes anyals), s'els concedeixi el dret a cobrar la residencia, conforme assenyala l'art. 10 del R. D. de 8 de juny de 1910.

Aquesta Comissió visitá també al ex-diputat a Corts don Ermengol Giner de los Ríos demanant-li el seu concurs a fi de que's recolli favorablement la ja dita petició. El senyor Giner de los Ríos, comprenent la justesa de la petició, oferí treballar en favor de la mateixa fins a aconseguir una satisfactoria resolució.

Visites

De retorn del Tibidabo, el ministre ana a l'Universitat.

El rector de l'Universitat i els catedràtics que havien assistit als actes del matí reberen al senyor Bergamín.

El doctor Carulla, acompanyat dels catedràtics, baixá fins al peu de l'escala per a rebre al ministre.

Aquest saludá efusivament als professors i acompanyat de tots ells aná al despatx del Rector, on entre el doctor Carulla i el senyor Bergamín es canviaren els parlaments acostumats en aquests casos.

Més tard visitá totes les dependencies de la casa, detenint-se, especialment, en la biblioteca on li sigueren mostrades algunes obres antigues, aixís com varis pergamins i butlles procedents de l'Universitat de Cervera.

El doctor Carulla presentá al senyor Bergamín a unes professores d'Escoles Normals que's trobaven a l'Universitat i al director de l'Escola d'Arquitectura senyor Doménech i Montaner, qui acompanyá al ministre a visitar les obres de la referida Escola que's troben exposades a l'Universitat.

Després el senyor Bergamín visitá el Centre Monárquic Conservador i l'Escola de Belles Arts.

A un quart de sis retornava al Govern civil, des d'a on es dirigí a l'Academia de Ciencies i Arts.

Varies notes

Definitivament el ministre no marxará a Madrid fins el dijous a la nit a l'objecte de poder visitar l'Escola de Vilanova i acceptar el dinar amb que's proposen obsequiar-lo els pèrits mercantils.

—El director general de primera ensenyança senyor Bullon no marxará a Terrassa amb el ministre, perque ha de visitar en son nom les escoles de bosc i les normals.

—El dijous marxará, segóns ja tenim dit, a Vilanova i Geltrú el ministre d'Instrucció Pública.

Des de dita població regressará directement a Madrid.

Del Govern civil

Varies

Amb motiu de l'estada a Barcelona del ministre d'Instrucció Pública el governador senyor Andrade no s'ha separat ni un moment del seu costat.

El senyor Die i Mas reb als periodistes. Ahir manifestà que no hi havía cap novitat.

—Han estat al Govern civil l'enginyer don Lluís García Alix, l'ex-diputat a Corts senyor Godó, acompanyat de l'alcalde d'Igualada, l'alcalde i secretari de Montornés, el cónsol general d'Anglaterra, l'enginyer quefe de la Divisió Hidràulica del Pirineu, don Josep Lluís Torres Vildosola, l'enginyer quefe dels treballs topogràfics don Ramón Soto, el comte de Lavern, l'enginyer de monts don Andreu Avelino, l'ex-diputat a Corts senyor Zuluaga, el senyor Vidal de Llobatera i els presidents del Círcol Popular Llibenal i de l'Agrupació Monàrquica Obrera.

Revista d'Espectacles

Les darreres novitats teatrals

NOVITATS: "La gentuza,,

Si en lloc de calificar de comedia aquests dos actes, dividits en quatre quadres, que porten per títol «La gentuza», el senyor Arniches, fabricant a l'engròs de xistos dolents, hagués sigut més sincer, declarant que la seva producció no és altra cosa que una senzilla espatotxada, per a «solaz» d'ànimes més senzilles encara, en aquesta hora de la nostra modestíssima crítica li haguérem concedit un «passe». Com a confessador d'un teatre dinge parió del que algún autor dels nostres ha volgut, potser amb molt més èxit que aquell, però no amb l'aprovació general endinzar a Catalunya, reconeixem en el senyor Arniches condicions, que, malgrat tot, sols han de plaure als públics de Madrid i de les altres terres no catalanes d'Ibería. Però l'autor de «La gentuza» adornant aquesta amb el retumbant calificat de comedia, ha comès un sacrilegi imperdonable.

Altrament, la darrera producció de l'Arniches, té dos altres defectes que procurarem explicar. Els tipus són quasi idèntics als que ja hem vist mil vegades en obres de l'Arniches mateix. Així no és estrany que l'obra en conjunt resulti mancada d'aquell interès que precisa per a que l'espectador, entre escena i escena, no senti cap mica d'avorriment. L'altre equívoc de l'Arniches és l'haver basat la seva espatotxada en un assumpte anticlerical, que, si bé en altres obres pot ésser d'efecte i entusiasmar a la galería, en «La gentuza» més aviat hi sobra. Sense que'ls oncles de la noia haguessin d'aparèixer endolats, parlar amb els ulls baixos i tenir a casa seva les parets cobertes d'estampes, podíen molt bé retindre a aquella. La seva mentida religiositat no té cap objecte. Sense ella, parlant de una manera que servís igualment per a enganyar a la bona gent que ha recullit a la moça, podía de la mateixa manera, l'autor, construir la trama. Així no es veuría obligat de fer que a casa d'una gent que tot el día va pel pis de puntetes per a que'ls sants de les parets no se'n ressentin, s'armi de cop i volta una tertulia, en el transcurs de la qual es balla i es canta, per a que la segrestada tingui ocasió de fugir aprofitant la confusió que provoca una apagada de llums.

Lo millor que té «La gentuza» és l'acte primer. Potser en el començament no s'ha cuidat gaire de que les escenes marquin ja l'argument, però a mida que avança l'acció van desfilant els personatges principals i aclaren algunes punts que havíem deixat incompresos i fins se endevina com ha d'acabar l'espatotxada.

La música del senyor Serrano, unes il·lustracions i un «couplet,» gens acceptable. Francament, l'autor de «Moros y Cristianos» no s'hi ha lluit gens ni gota.

De l'interpretació voldríem fer-ne un elogi benn llarg per lo merescut; però la manca d'espai ens obliga a ésser breus. Amb «La gentuza» debutà una excel·lent característica, la senyora Cortés. Ella sigué la que aconseguí que l'obra prengués un xic de color. La senyoreta Marín, força discreta, i els senyors Ramos, Rebull, Gallego i Aparici, treballant respectivament quatre tipus, que si bé, com hem dit, pequen de gastats, saberen defensar lo necessari per a que'l públic hi trobés algún alicient.

La presentació, acceptable.

APOL: "Fanatismo contra el amor,,

En sis actes i tretze quadres, l'escriptor que firma amb el pseudònim de «Federico Urales», ha escrit un melodrama titulat «Fanatismo contra el amor», que si algún defecte té, és, al nostre entendre, l'ésser massa ignoscent. Es de la fusta d'aquells que fan maleir des del fons de la bona animeta de la gent que concorre a l'Apol, la que porta a dintre del cos el traidor, i enternir-se escoltant i veient les trifulgues que passa una pobra noia del poble i un honrat treballador a qui s'està difamant.

El llenguatge és correcte i tot plegat entreté.

S'hi distingeixen les senyores Guitart i Puchol i els senyors Delhor, Perelló i Torres.

I el senyor Rojas... de «cucurulla».

IMPERI: Inauguració

L'inauguració de la nova temporada se efectuà dissabte amb el debut d'una discreta companyía dirigida per En Pep Fernández.

Es representaren «Las estrellas» i «Los húsares del Kaiser», aquesta darrera no gaire ben interpretada.

Treballaren, quant menys amb voluntat, les senyores Ferrer, Pastor i Huguet i els senyors Fernández, Mantua i Cónsol.

TIVOLI: Sis funcions de varietés

Després de la temporada de circ, que, com és sabut, a les acaballes, tret de la funció de comiat, resultà llamentable per la manca de públic, s'han donat, dissabte, diumenge i dilluns passats tarde i nit, unes funcions de varietés, que han tingut la virtut, sobre tot el diumenge, de portar al teatre del carrer de Casp, un públic tant nombrós com selecte. No podía ésser menys figurant en cartell artistes tant maques i tant suggestives com la Nitta Jo, la Mary i la Lola Cervantes.

Sis funcions de primera.

A. S. i V.

ROMEA. — Demá s'efectuará l'estrena de la comedia en dos actes d'En Linares Rivas, «Como buitres».

NOU. — Demá dijous per la tarde tindrá lloc un magnífic matinée posant-se en escena «Sigue arriba el telón», «La feliz pareja» i la represa de «El Terrible Peréz». Dissabte 24 tindrá lloc l'estrena de la revista local d'espectacle «Almanaque del Nuevo» original de J. Montero i música dels mestres Parera i Montserrat.

VARIES. — La Comissió del Banquet a don Alfred Volpini i principals intérprets de «Parcifal» participen al públic que poden adquirir tickets als punts següents: Café Liceu, Restaurant Casanovas, Gran Café Continental, Maisón Doré, Café Suiç, i Lión d'Or, fins el dijous 22 a les tres de la tarde. El Banquet tindrá lloc a la Maisón Doré el divendres 23 a les 8 de la nit.

—Ha sortit cap a Madrid En Santiago Rusiñol.

—Avui es fará la prova a can Gaumont de la pel·lícola «La Tormenta».

Butlletí del Treball

EL CONFLICTE DE «LA PUBLICIDAD»

Se'ns demana l'inserció:

«Según todas las noticias, cuando esta nota aparezca, estará ya en Barcelona don Laureano Miró y Trepat, el cual encontrará el conflicto en buena disposición de enmienda, pues parece que la casa Artís y Compañía ha retirado parte del personal que envió a «La Publicidad» respondiendo a diferencias surgidas entre el presunto administrador del colega, D. J. B. y sus compañeros de arrendamiento de la imprenta.

Hoy, sin embargo, se acordará, para el caso de que no haya llegado todavía el ex-diputado a Cortes por San Feliu de Llobregat, en qué local de los que han ofrecido las Sociedades obreras de la capital han de empezar los actos públicos que se han de realizar si el conflicto no se soluciona equitativamente y con arreglo a justicia.

La Junta de Unión Obrera de Arte de Imprimir se reune esta noche y tratará de lo que corresponde hacer en virtud del estado del conflicto y en contestación a una carta enviada a la misma por el gerente de la S. A. «La Publicidad», don Miguel Gaudier. — La Comisión.»

ELS FUSTERS

Els obrers fusters del Pla de Barcelona celebraràn un míting per a exposar la gestió dels delegats del Pla, davant del «louk-out» presentat per la societat patronal, avui, dimecres, a les 9 de la vetlla, en el teatre Assiàtic, carrer del Rosal, núm. 38.

S'encareix l'assistencia i puntualitat.

L'ART FABRIL

La Junta de «La Constancia» posa en coneixement de tots els obrers i obreres, que aquesta setmana hi haurà una serie conferencies sociològiques, els dies avui 21, al Poble Nou, 22 a Sant Andreu, 23, a Gracia, 24, a Sans, i 25 a la Casa del Poble, que serà el resum. Aquestes conferencies correràn a càrrec de l'incansable propagandista l'Enric Rueda, el qual disertarà sobre l'important tema: «La esclavitud de la mujer textil y el Pauperismo.»

Del Municipi

Visita a les escoles de bosc

Avui a les 11 del matí el director general d'ensenyança, senyor Bullón de la Torre, farà une visita a les escoles de bosc de Menjuic, acompanyat de la Comissió de Colonies.

Nostre condol

Nostre company en la premsa don Francesco Baiget, reporter municipal de «La Vanguardia» passa per la fonda pena d'haver vist morir a sa virtuosa esposa donya Beatriu Ruiz.

A l'acte de l'enterrament que's celebrà ahir matí, hi assisteren a més de la redacció del confrare, molts amics, periodistes polítics, funcionaris municipals, el tinent alcalde senyor Pich, el diputat provincial senyor Valls, etcétera, etc., havent-se fet excusar l'alcalde per tenir que acompanyar al ministre.

El senyor Baget pot estar segur de la part que prenem en el del que l'afligeix.

Repartiment de premis

Diumenge que vé, a les 10 del matí, tindrá lloc el repartiment anual de premis als alumnes de les escoles municipals en el Palau de Belles Arts.

Successos

A la plaça de Sant Agustí fou atropellada per un cotxe Teresa Lletjé Rovira, de 46 anys; la qual resultà amb magullaments generals i l'aussiliaren en la Casa de Socorsos de la Ronda de Sant Pere.

—En el Passeig de la Duana fou detingut Macià Ferrer Melgasa, de 34 anys, el qual seguía als carros, segons se suposa, amb l'intenció de robar alguna cosa de lo què portaven.

El detingut passà una bona estona en el quarteret, volguent fer creure que estava borratxo.

—Fracturant la porta penetraren lladres en una habitació de la casa núm. 50 del carrer de Tallers i s'apoderaren d'algunes alhages, dos mantons de Manila i algunes prendes de roba, ademés de 30 pessetes.

Els autors no foren haguts.

Informació de Catalunya

(Per correu)

Lleida

La Comissió Provincial ha acordat informar que procedeix concedir l'autorització per a unificar dos salts d'aigua en Canjam i Les.

—Per efecte del gran fred s'ha gelat l'aigua de moltes canyeríes, que amb tal motiu han reventat.

—Diuen de Talarn que un bloc després de les obras del mur de Sant Antoni, va caure sobre un grupu d'operaris, ferint de gravetat a set d'ells.

Olot

En el «Pla de Faras» prop de Besalú, sofrí una seria avería l'automòbil que fa el servei d'Olot. Les primeres notícies deien que havía tingut lloc una catástrofe, peró afortunadament no fou tant com es deia. L'auto xocá, destroçant-se de la part davantera i sofrint contusions el conductor i un passatger.

Reus

Tal com se preveía, fou un veritable èxit el concert que l'Orfeó del Centre de Lectura doná diumenge a l'Ermita de la Misericordia.

Tant la «Salve» com «La Verge bressant» obtingueren una acabada execució baix l'experta batuta del celebrat mestre Piqué, el qual rebé moltes felicitacions, a l'igual que els orfeonistes, de la nombrosa concorrencia que hi assistí, malgrat el mal oratge que regnava.

—Durant la present setmana, en la Sucursal de la Caixa de Pensions per a la vellesa i d'estalvis se troba de torn el president de la Junta de Patronat don Joaquim Borràs i de March.

—La Junta que ha de regir el grop esperantista Nova Semo (1914-1915) ha quedat constituida aixís:

President, don Enric Aguadé Parés.
Vispresident, don N. Alsina i Gel.
Tresorer, don Francesc Simó.
Vocal primer, Na Teresa Barrufet i Puig.
Vocal segón, Na Josepa Felip.
Bibliotecari, don Joan Martorell.
Visbibliotecari, Na Teresa Estela.
Secretari, don Joaquim García.
Consellers, don Antón Clivillés i don Pere Aguadé Montserrat.

Manresa

A les 6 d'ahir matí, el mosso de l'agencia Carné, Josep Vidal, ha sigut víctima d'un greu accident de treball en l'estació del Riu, del tranvía de Manresa a Berga.

L'obrer Vidal estava descarregant bales del vagó del tranvía, quan se li ha trencat una post del vagó i al perdre l'equilibri per haver-se-li ensorrat el peu, li ha caigut una bala de cotó dessobre, trencant-li una cama.

El desgraciat Joan Vidal ha sigut conduit al Hospital de Sant Andreu.

- Ha sigut entregada una extensa nota de les sessions del Tribunal Arbitral que ha entès en la qüestió dels fundidors, qual fallo ja vàrem publicar en el número del passat dissabte per lo qual i més que tot per la seva molta extensió i per no tenir altre cosa que un marcat interés polític tot lo que en dita nota es fa constar apart del fallo, ens abstenim de publicar-la.

—El próxim diumenge, de 11 a 1 del matí, la celebrada cobla «Els Forasters», donarà una audició de sardanes a la Plaça Major.

—Ha ingressat a la presó l'individu que divendres passat robá 19 duros a un recluta anomenat Mirarons, en una fonda d'aquesta ciutat.

—S'han reunit els mestres particulars amb títol académic per a formar una Associació per a la defensa dels interessos morals i materials de la classe.

Els reunits nombraren president honorari al senyor Rector de l'Universitat de Barcelona.

La Junta la composen don Ramón Llach, donya Alfonsa Maramala, don Josep Masseg i don Artur Xandri.

Tarragona

Tel servei agronómic de la provincia es procedeix actualment a la recopilació déls datos per a formar la Memoria anyal reglamentaria.

- Ahir començaren els exámens de revàlida en l'Escola Normal de Mestres.

—El governador d'aquesta provincia ha dirigit una circular als alcaldes ordenant que remetin a la major brevetat els datos que es demanen relatius a la constitució d'Ajuntaments.

—S'ha ordenat a la quefatura d'Obres públiques que formuli els pressupostos de les obres de reparació de la carretera de Bonastre i Roda.

INFORMACIO DE BARCELONA

Se'ns escriu lo següent que traslladem a qui pugui posar-hi remei:

«En nom propi i de varis industrials i veins d'aquesta barriada, me permeto suplicar-los s'ocupin en el seu diari de l'invasió de zin-calós que sofrím.

Aquesta gent ha pres per camp de les seves raterías els establiments del Fort Pius, especialment els del carrer de Marina, entre carretera de Ribes i Estació del ferrocarril del Nord.

Fa molt temps que això succeeix i encara que oficiosament hem fet alguna gestió per a que no continui, no ens ha estat possible aconseguir-ho. Avui mateix, en un dels establiments, al que especialment han pres «carinyo», ha estat a punt d'ocórrer un seriós conflicte, ja que els encarregats, cansats de sofrir tantes molesties i robaments, i veure's continuament insultats, perden la serenitat, i com dic, el millor día ocorreix quelcom greu.

Sento molt tenir que molestar-los, però tant insostenible situació, m'hi obliga. — J. Bardolet.»

Com tenir un hermós cabell

Déu minuts de tractament a casa produeixen meravelles, aturen la caiguda del cabell, la picor, les pel-lícoles i amb això el cabell es torna brillant, suau i lleuger.

Millor que'ls tònics del cabell coneguts en el món sencer, existeix una simple fòrmula antiga, que dóna excel·lents resultats sobre totes les pells del cap i que pot ésser fàcilment preparada a casa.

Procuri's vostè en la seva farmacia usual 7 decigrams de mentol cristallitzat que fa vostè disoldre en 50 grams d'alcohol a 90 graus i afegeixi vostè 45 grams d'aigua destiláda, deixi vostè reposar la barreja durant la nit i el dia següent, afegeixi vostè 30 grams de Lavona de Composée, provi vostè aquesta ablució solament una nit i jutgi vostè de l'efecte. Posi vostè un xic d'aquesta barreja sobre un troç de franel-la, passi vostè aquesta franel-la suaument sobre'l cap per cada manyoc de cabell. Son cabell es tornarà nèt així com la pell del cap. La pols i lo massa oliós seràn suprimits. El cabell es tornarà suau, brillant i lleuger.

Per a impedir la caiguda del cabell i per a fer-lo créixer ràpidament, faci vostè penetrar bé la fricció en l'arrel del cabell amb la punta dels dits o bé amb un raspallet no massa fluix. Apliqui vostè pel matí i per la nit. Al cap d'alguns dies li serà ja impossible veure caure un cabell o trencar-se. Estaràn literalment assegurats al cap. Les pel-lícoles desapareixeràn bé com la picor. En dos dies podrà vostè notar nous cabells aparèixer de tots costats del cap i créixer amb una rapidesa meravellosa. Tots els apotecaris li poden vendre els dos ingredients aquí esmentats, però, per a estar més segur de tenir exactament lo que vostè desitja, és preferible que faci vostè mateix la barreja. Aquesta fòrmula és molt barata i no coneixem rès més eficaç i més ràpid per a obtenir sos efectes.

L'Academia i Laboratori de Ciencies Mèdiques de Catalunya celebrarà sessió avui dimecres, a dos quarts de dèu de la nit.

Ordre de la sessió. — Dr. Ferrando: Casos de sordera tractats per medi del Kinesiphone Murice.

Dr Cotet: Tractament de l'epilepsia.

—CAMISERIA SANS, BOQUERIA, 32. Especialitat en camises a mida.

CRONICA DE FORA

Informació d'Espanya

(PER TELEFON I TELEGRAF)

Madrid 20, matí de 9 a 12 nit

Parla l'Ossorio

A les manifestacions que a migdia ha fet el senyor Sanchez Guerra replica el snyor Ossorio i Gallardo en els següents termes:

—No ting rés que dir, perqué el senyor Sánchez Guerra, no per mala voluntat, sinó per sa congénita susceptibilitat nerviosa, no ha reparat que he censurat i segueixo disposat a censurar la conducta política present, sense preocupar-me per a rés dé tot lo anterior, i ell creu que és discret i justificat contestar a un debat d'aquella política amb reticencies de caràcter retrospectiu i personalíssim i fins amb ànim de molestar.

Com jo no he de imitar ni la seva táctica ni el gest que en ella ha adoptat, no'm deixaré arrastrar per cap passió, ni oblidaré que del senyor Sánchez Guerra he rébut reiterades i molt grates demostracions de confiança i estimació que'm sorprén veure tant aviat oblidades.

Si amb això el senyor Sanchez Guerra vol donar mala idea de mí, en realitat, de qui la dóna pésima és d'ell mateix.

Convé no ofuscar-se.

Estem parlant de la política actual: sobre aquest tema penso insistir sense desmaiar, salvant els respectes, peró defénsant la causa de la política maurista, i ara amb més entusiasme i convicció, perqué la compostura del senyor Sánchez Guerra me prova que no és indiferent lo que li dic, ni com escolta.

Jo vaig dir ahir que per mancar al respecte al senyor Maura se necessitava sér ministre de la Governació; i això no és una injuria mes que en la interpretació del sénayor Sanchez Guerra.

Jo — ha acabat — no injurio mai a ningu.

La vaga i les tropes

Diu un periódic:

En atenció a l'importancia del moviment obrer que s'ha iniciat amb motiu de la vaga dels minaires de Riotinto, el Govern ha autoritzat al capitá general d'Andalusia per a que pugui movilitzar les forces de la regió en el moment en que ho considri précís.

De Palau

El Director general de Seguretat surt demá cap a Sevilla.

El viatge está relacionat amb l'organització de la policía que ha de prestar servei a la capital andalusa durant l'estadá déls reis.

— El rei, acompanyat del comandant Guiao, ha estat aquesta tarde a donar personalment el pésam a la viuda d'En Polavieja.

—Els reis, don Alfons i donya Victoria, els princeps Maurici i Leopold de Battemberg i els infants Lluisa, Beatriu i Carles i el princep Raniero, han estat gran part de la tarde patinant a l'estany glaçat de la Casa de Camp.

Els acompanyaren el duc de Santo Mauro, els marquesos de la Torrecilla i de Viena, aquest amb les seves filles, l'ambaixador d'Anglaterra i altres aristócrates.

—El rei ha dirigit un expressiu telegrama de pésam a l'Emperador del Japó per la catástrofe ocorreguda recentment amb motiu de l'erupció d'un volcá.

—El rei sortirá el día 25 cap a Torrijos amb l'objecte d'assistir a la cacera de Malpica amb que l'obsequía el duc de Arion.

Romandrá allí caçant els díes 26, 27 i 28 i es dóna per segur que'l día 29 empendrá el seu anunciat viatge a Sevilla.

També anirán amb els reis a Sevilla el general Aznar, el comte de Grove i el comandant Guiao.

Una comissió

Una comissió acompanyada pel marquès de Grigny, ha visitat al ministre de Foment per a demanar-li que'l traçat del ferrocarril estratégic de Cervera a Tarragona passi pel poble de Gayá.

Lo de Riotinto

Com havía anunciat, el president aquesta tarde ha conferenciat, a Governació, amb els consellers de la Companyía de Riotinto.

Aquests han manifestat que necessitaven examinar atentament la nota dels obrers i després redactarien una nota ells amb el maximum de les concessions a que estaven disposats a arribar.

Després ha marxat el senyor Dato a la presidencia, on ha rebut a la comissió obrera donant-los compte de l'entrevista amb els anglesos.

Els obrers sols han manifestat als periodistes que la nota dels consellers es en anglés i el senyor Dato ha manat traduir-la per a que demá li sigui entregada una copia.

Han afegit que per lo que ha dit el senyor Dato, no será precís sotmetre rés a la comissió arbitral, perqué s'ha fet la Companyía fa concessions, i sols quedará sense resoldre un punt que'l propi senyor Dato será qui el resoldrá després.

Demá, a les dotze, tornarán a veure els obrers al president del Consell.

Aquest, parlant després amb els periodistes, ha dit que'ls consellers anglesos han mostrat satisfacció per haver concretat ses aspiracions els obrers.

Esperen que prompte s'arriberá a una bona solució.

La rebaixa de l'impost dels sucres

El ministre d'Hisenda ha rebut varies instancies de diferentes comarques andaluses sol-licitant que en la rebaixa de l'impost que projecta sobre'ls sucres deixi un marge protector per al sucre de canya, tenint en compte el cost del cultiu.

De Guerra

En la creença de que amb la publicació de la vigent llei de recrutament quéda derogada la R. O. de 11 de febrer de 1910, són varis els capitans generals que remetén al ministeri de la Guerra per a la seva resolució els expedients que s'instrueixin pér résultar inútils o sense la talla legal els recrutes a la seva concentració en les caixes o després del seu destí a cós, encara que dé dits expedients apareguin les circumstancies que senyala la indicada disposició.

En sa consequencia el rei s'ha servit de clarar que l'expressada R. O. se troba en vigor i per lo tant que déu ser cumplimentada.

Una bestiesa

Al matí ha quedat «honrosament solucionada» una qüestió personal plantejada entre'l duc de Andria i «El Duende de la Colegiata».

S'han creuat sense conseqüencies varis trèts

Repartiment de premis

Aquesta tarde ha precidit el ministre de Foment l'acte de la distribució de premis en l'Institut d'Enginyers Civils.

Conferencia

El ministre d'Estat ha anat aquesta tarde a la presidencia on ha conferenciat amb el senyor Dato sobre varis assumptes del seu departament.

"La Epoca,, i el partit conservador

«La Epoca», després d'insistir una vegada més en l'actual Govern representa al partit conservador, diu:

Tres grans problemes polítics están plantejats al present: el problema del Marroc, el de l'Hisenda pública i el que entranya per a totes les nacions a l'hora que corre, el moviment sindicalista.

Si respecte de qualsevol d'aquests trés problemes se senyalés en l'actuació del Govern una deserció de principis professats amb la política practicada pel partit conservador en 1907 a 1909 i també en la política que hagués practicat ara mateix si el presidís don Antoni Maura, nosaltres començaríem a pendre en compte les crítiques que tant alegren a nostres contraris, que no mereixen per humaníssimes raons que reconeixem, una repulsa pública per part del senyor Maura, peró que no tenen ni poden tenir la seva aprovació explícita.

¿Com van a representar al senyor Maura els que, fascinats pel senyor Vazquez de Mella, comencen ja a revoltar-se contra el sistema parlamentari, al que ho ha fet sempre tot in igne ex president del Consell?

Nó: ni cap de les dues vegades passades per aigua, ni aqueix nou partit que's crea a Guadalajara, signifiquen ni poden significar quebrantament que al partit conservador espanyol, que amb el seu nom i amb els seus principis governa al país.

L'Unamuno i En Xenius

«El Imparcial» publica avui un article de don Miquel de Unamuno dedicat a «Xenius», sobre pedagogía, i diu:

«Perque jo voldría, amic «Xenius», que vosté, que'm dóna a diari el meu desdejuni espiritual amb son «Glosari» de «La Veu de Catalunya», digués una vegada més una d'aquestes coses tan profundes i tan sotils, ja que sols quan és molt sobtil l'agulla pot penetrar més endins.

Jo he dit una vegada a vostés, els catalàns, nois, i vaig afegir que'ls ofegava l'estética; i aquí'm té, amic «Xenius», confessant que si visc, que si no m'ha matat la desesperació íntima que a Madrid agarrotá la meva adolescencia, ha sigut perque logro, evocant el record de ma infantesa, trobar-me entre'ls braços de les meves muntanyés vasques i les vores del Nervión.

La temperatura a Madrid

Durant tot el día s'ha mantingut la temperatura per baix de 0 graus, havent arribat la mínima a 9 i no passant la máxim de 8 sota zero.

Els cavalls que conduien al matí un cotxe mortuori pel carrer del Caballero de Gracia han començat a relliscar i han caigut repetides vegades.

Per aquesta causa ha estat detingut el seguici fúnebre llarga estona, fins que ha arribat un automóbil que l'ha remolcat fins que'ls dos cavalls poguessin tirar i proseguir sa marxa.

A les 5 de la tarde un espectácle trist éra objecte de la curiositat dels escassos transeunts que circulaven pel carrer d'Alcalá. Per la part alta de dita vía anává un carret de má que empenyíen varis obrers, portant un féretre, al que seguíen 10 o 12 persones.

Moments abans havía passat pel mateix carrer altre ataud portat a espatlles de váries persones.

S'han fet algunes conduccions en aquesta forma.

L'espectacle era una nota molt desagradable.

En alguns carrers, continúen abandonats varis carros, les mules dels quals sofriren lesions d'importancia.

Alguns camions del que reparteixen cervésa als cafés i varis carros que porten caixons de peix, se veuen detinguts péls carrérs. Sos conductors altombraven amb sàcs un gran troç de paviment per a que les mules poguessin fer l'arrencada sense relliscar.

En els canalets de servei del Canal de Isabel II que enronden Madrid, s'ha glaçat part de la superficie del liquid.

També s'ha glaçat part de l'aigua continguda a la presa de Santillana.

Prop de la vora, on la fondaria de l'aiguá és poca, hi há grans blocs de glaç que en alguns troços formen una massa compacta.

Ha visitat a l'alcalde el director de la Companyía de Panificació per a manifestar-li que aquesta nit el gremi no podrá fabricar pá per no poder-se fer el transport de les farines si els carrers continúen pléns de neu.

L'alcalde ha ofert, que a precs seus la Companyía de Tramvies destinaría alguns cotxes per a que portessin lo més precís

També es tracta de que el repartiment de la carn es faci en camions automóbils de Administració militar.

Aquesta nit han sospés les seves anunciades funcions els teatres Price, Lara, Cómic i Apolo.

Per a donar una idea dels efectes qué a la Cort está produint el temps i l'estat dels carrers, basti dir, que fins aquesta matinada s'havíen produit lesions més o menys greus unes 200 persones.

La "Gaceta,,

Publica:

Decrets de Gracia i Justicia sobre indults reglamentaris.

Reial ordres de Governació disposant es segueixi abonant a les estacions sanitaries fronteriees i dels ports iguals consignacions a les senyalades per Reial Ordre de 13 de gener, per atendre als gastos que's mencionen.

Pronunciant la llista dels que han presentat sol-licitut per a pendre part en les oposicions a la cátedra d'Arqueología Numismática de la facultat de Filosofía de Barcelona.

Relació dels sargents en actiu i llicenciats de totes classes, que han sigut significats per als destins que's mencionen i dels individus les instancies dels quals han quedat fóra de concurs pels motius que també s'indiquen.

En Romanones

Tant aviat com es celebri la boda del seu fill, anunciada per a darrers d'aquest mes, renuará el comte de Romanones el seu viatge de propaganda política, interrompuda a causa del temporal de neu i gel.

Distinció

El rei ha firmat avui un decret concedint el tractament d'Excel-lencia a l'Ajuntament de Banyoles, provincia de Girona.

Parla En Dato

Després de despatxar amb el rei el président del Consell ha anat, segons costum, al ministeri de la Governació, i allí ha conferenciat amb els ministres de Guerra i Hisenda. Ha rebut també la visita dels obrers de Riotinto.

Els obrers no's mostren satisfets de les concessions dels concellers de l'empresa, i demanen que les diferenciés éntre lo qué aquesta otorga i lo que els obrers desitgen, se sotmeti al fallo de la comissió arbitral.

Aquesta demanda la transmetrá avui mateix el senyor Dato als consellers anglesos, per a veure si aquests accedeixén an això i queda d'una vegada solventat el plet.

Com un periódic publica una interview amb els representants anglesos, de la qual sembla despendre's que aquests sényors sé col-loquen en una actitut de intransigencia, no sols respecte dels obrers, sinó del Govérn, el senyor Dato, al ser interrogat respecté dé l'assumpte ha dit que aquesta actitut no reflexa l'actitut veritable dels referits consellers, ja que no han pogut estar més deferents des del primer día que han parlat amb el president del Consell de ministrés.

Está clar que'l senyor Dato no pot respondre exactament de l'esperit qué éls anima en la qüestió que's ventila, perqué, segons propia manifestació, no ha parlat amb ells molt.

Una de les concessions ques' fan es refereix als contractistes precisament.

Respecte a lo demés, el senyor Dato no s'ha atrevit a aventurar judici.

S'ha lamentat el quefe del Govern al parlar amb els periodistes, de les censurés que's dirigeixen a l'Ajuntament per continuar els carrers en lamentable estat déspres de la nevada.

El senyor Dato estima injustes aquestes censures, puix el vis-comte de Eza no descansa dictant ordres i prenent mides per a col-locar la població en les degudes condicions de neteja. Dintre dels escasos médis de que disposa l'Ajuntament ha fet i continúa fent tot lo possible.

El president ha dit que avui ha recorregut varis carrers hi ha pogut apreciar que'ls treballs de neteja i els servéis públics s'atenen tot lo possible. Lo que ocorre és que'l veinat no coopera en la necessaria proporció deixant al municipi i al Govern que ho facin tot. R.

Un periodista ha advertit al president que l'Ajuntament és el culpable de la inercia del veinat, puix com es troben próximes unes eleccions generals, l'autoritat municipal no actúa amb l'energía que altres vegades émplea sobre comerciants, porters, etc.

El senyor Dato ha repicat que lo que ocorre ara a Madrid succeeix en totes les grans capitals quan hi há grans nevades i molt gel. Quan deixi de nevar i de gelar — ha afegit — estarem en la normalitat.

Segons ha dit el quefe del Govern éls cotxes de sanitat militar han estat tota la nit transportant cadavres als cementiris i aquest matí han continuat realitzant aquest servei fúnebre, que espero quedará normalitzat en ell el día d'avui.

També es dediquen els camions militars a transportar carbó.

Quelcom s'ha parlat amb el president de l'encariment d'alguns comestibles peró sobre això no ha fet objeccions fonamentals el quefe del Govern.

Ha referit el senyor Dato que ahir, al passar el rei pel carrer de l'Arenal, s'encallá l'automóbil que'l conduía i els empleats municipals del ram de neteja que allí treballaven lograren portar l'automóbil fins a la Porta del Sol per a que pogués continuar la marxa.

Afortunadament per a tots — ha dit — el temps millora, l'ambient és més suau i la neu comença a desgelar-se.

Ha visitat al president del Consell una cumissió de la Mutualitat Obrera, de Valencia per a demanar-li el seu apoiament al projecte que té de construcció de cases barates.

Ha anunciat el senyor Dato que demá a les 5'30 de la tarde, es celebrará Conséll de ministres a Governació, que será preparatori del Consell que al día següent ha de présidir el rei al Palau.

En Melquiades Alvarez

Després d'haver efectuat el seu viatge de propaganda política per la provincia d'Alacant, ha regressat a Madrid don Melquíades Alvarez. R

A Crevillente fou obsequiat amb un lunch. o Pronunciá un discurs des d'un balcó, exposant el programa del partit reformista.

Dimissió de l'Alcalde de Madrid

L'alcalde de Madrid ha fet pública la seva dimissió, amb carácter irrevocable.

Es dol de la forma en que s'ha produit la premsa acusant-lo de falta de diligencia per a organitzar els serveis de neteja dels carrers i remeiar els perjudicis que a Madrid ha causat la nevada.

El comitè ibero-italiá

En el Círcol de l'Unió Mercantil s'ha reunit el comité ibero-italiá, presidit pel duc de Bivona.

Es llegiren cartes del comité de Roma.

Es tracta de l'expedició comercial italiana que vindrá en el mes d'octubre de Génova á Barcelona, i de la que formarán part gran nombre d'exportadors italians.

Es preparen obsequis en honor dels expedicionaris.

També es tractá de l'organització de comités provincials. Els primers que's constituirán serán els de Barcelona i Valencia.

Entrega d'una bandera

En el saló d'actes del ministeri de Marina s'ha celebrat a les 11'30 del matí, l'entrega de la bandera per al cuiraçat «Alfonso XIII» que l'Associació de dependents de l'Havana, representada pels senyors Planiol i Campaña, ha regalat.

Han pronunciat discursos el senyor Planiol i el ministre de Marina

Han assistit a l'acte el director general de Naviagció i Pesca, els secretaris del ministre de Marina senyors La Cierva i Salas, els generals Mille, Ortega, Melcior i Rodríguez amb els seus ajudants i els quefes de neteja i el ministre de Marina.

Després de la cerimonia els invitats han sigu obsequiats amb un lunch en el que el ministre de Marina ha brindat pel rei, per l'Associació de Dependents de l'Havana i per la Marina espanyola.

Parla En Sànchez Guerra

El senyor Sánchez Guerra ha sortit a platicar amb els reporters movent a tall de banderola en la mà dreta un retall de «A B C» en el que's dóna compte d'un miting celebrat per a protestar contra la conducta electoral del Govern a Asturias.

Aquest retall conté una suposada carta que'l senyor Sánchez Guerra dirigeix a son entranyable amic el senyor Suárez Inclán, fent-li una porció d'oferiments.

El senyor Sánchez Guerra ha dit que passa perque s'apliquin els més durs comentaris a sa gestió política, i fins perque se li dirigeixin atacs dels més ferotges; però no vol passar amb que per a combatre'l se li atribueixinl cartes o paraules que no ha escrit ni pronunciat.

Per això el fiscal ha denuncat alis autors de la guatlla que avui apareix en «A B C» no al periódic, perque, a judici del ministre de la Governació, segurament ha sigut sorprès i no és culpable de rès. Bo serà que quedi aquest precedent.

Si la carta fos certa — ha dit el senyor Sánchez Guerra — existiría un delicte de prevaricació. Com és apòcrifa, hi ha un delicte de falsetat, i una vegada presentada la querella els tribunals s'encarregaràn de posar les coses en clar i procedir a lo que hi hagi lloc.

Lo que més l'ha sorprés al senyor Sánchez Guerra és que siguin els que més es vanten de catòlics els que apel-len a aquestes armes per a combatre'l.

Després d'una somrisa perllongada, ha dit: — D'altres coses no vull ocupar-me'n No comento que'm censurin, però he de advertir que jo podré arribar a ésser fins un sant varó, però crec que no podré ésser un varó sant.

La dimissió de l'alcalde

El ministre de la Governació ha confirmat que'l vescomte d'Eza havía presentat la dimissió del càrrec d'alcalde de Madrid, però ha dit que no hi ha motiu per a això i que'l Govern tractarà de convence'l per a que la retiri.

D'Alacant

Alacant. — En el correu ha marxat a Madrid En Melquiades Alvares.

Se li ha fet una despedida afectuosa.

De San Sebastián

San Sebastián. — Han arribat 18 espanyols procedents de Chigagua. Ve al davant d'ells el senyor Arroyo, ex-caixer d'una important companyía de Mèxic. Varen ésser expulsats de Mèxic, comminant-los en afusellar-los en cas de negar-se a abandonar el territori. Tots conten atrocitats comeses pel quefe dels insurrectes general Villa.

La majoría dels repatriats marxaràn el dimecres a Madrid.

De Valencia

Valencia. — L'alcalde d'Alcira comunica que durant la darrera nit s'ha repetit la nevada en proporcions alarmants.

La situació creada amb tal motiu als obrers del camp és bastant inquietant.

A causa del fret excessiu molts palletes no poden treballar en les obres.

De Bilbao

Bilbao. — L'Ajuntament s'ha reunit en sessió extraordinaria i ha accordat començar des d'avui les obres del Parc, amb objecte de donar ocupació als obrers que estàn en vaga forçosa a causa del temporal. S'invertiràn en aquesta obra unes 35,000 pessetes.

Els assils segueixen socorrent als necessitats.

De Càdiç

Cádiç. — S'ha confirmat el naufragi del vaixell número 9 de la Societat Miller i Companyía, ocorreguda durant la nit del 17 a Chipriona.

Tota la tripulació composta de set homes, s'ha ofegat.

L'Ajuntament de Chipiona pagará els bagul s i gastos d'enterro.

L'estat del mar segueix éssent imponent.

Les neus

Ventas de San Julián. — Les gelades en aquesta regió són aquest any veritablement horribles, mantenint-se constantment la temperatura baix zero, que puja entre 6 i 10 graus.

La matinada passada s'h iniciát uná tremenda nevada, que no ha parat sinó a curts intervals.

Ha caigut prop de un metre de neu i les comunicacions están interrompudes.

De Toledo

Toledo. — Ahir es va produir la nevada Des de les nou del matí neva copiosament. La temperatura és de cinc graus baix zero i per ara no hi há esperances de bon temps.

De Castelló

Castelló. — Ha sigut assassinat l'alcalde de Lalloss, don Gabriel Perez Vilar. L'autor, Francisco Valle, ha fugit.

De Catalunya

De Viella.-Una gran nevada

Viella. — A causa de la neu estem incomunicats amb lo restant d'Espanya.

De França fá tres díes que no's reb correu per la mateixa causa.

Del Marroc

Desmentint

Preguntat el ministre d'Estat sobre una informació de Madrid que publica a Tànger «La Dèpeche Marrocaine», suposant amb intenció poc amistosa, que en aquesta Cort se reben impressions desfavorables del Marroc i de temors d'atacs sobre les nostres posicions que impedirien avituallar-les, ha contestat que rès hi ha afortunadament més apartat de la realitat, i així es manifestarà en un periòdic espanyol de Tànger.

Precisament — ha afegit el ministre de Estat — les noticies que'm dóna el ministre de la Guerra i que coincideixen enterament amb les que m'envía l'encarregat de Negocis de Tànger, demostren lo ben proveídes que estàn per a varis mesos les posicions de Cuesta Colorada i Seguedla, gracies al convoi que sense cap incident els proveeix quasi diariament fins al punt de que en les pròximes es donarà preferencia al bestiar viu, perque de raccions n'estàn abundantment dotades.

Temporal a Xafarines

El comandant general de Ceuta comunica que estant de centinella en Cudia Federico el sodat del regiment de Borbón, Antoni Aragón, se li disparà el fusall ferint-se a la cama i morint poc després.

Informació de l'estranger

França

París. — Ha mort l'ex-ministre de la Guerra general Picquart.

Segóns comuniquen d'Amiens, el general Picquart va caure de cavall, el dimars darrer, sobre la terra glaçada, sofrint un alesió al pit.

De moment no's va atribuir importancia a la ferida, però'l dissabte s'agravà soptadament, a conseqüencia d'un atac d'uremia, que ha determinat la mort, ocorreguda avui, a les 5 del matí.

—El periòdic «L'Espagne», publica una declaració que li ha enviat el president del Consell de ministres, M. Doumergue, sobre les relacions franco-espanyoles.

Diu, entre altres coses, que entre França i Espanya, per lo mateix que la seva cultura i la seva historia tenen un patrimoni comú i gloriós, que no posa en oposició cap interés, no pot existir sinó una amistat feconda.

Lo de Marroc — afegeix — pot ésser una penyora d'un nou pacte de familia.

Cette. — El vapor espanyol «Manuel Pla», que procedent d'Espanya es dirigia a Cette, portant 400 botes buides i 200 tonelades de taronja, ha encallat a la costa de Brescou.

Dos remolcadors han intentat inútilment posar-la en condicions de continuar el viatge.

El «Manuel Pla» descansa sobre unes roques, essent perillosa la seva situació.

Un potent remolcador intentarà posar-lo a flor.

París. — Ahir varen arribar a París 30 estudiants espanyols, de la Facultat de Medecina, dirigits pel doctor Fornés, catedràtic de Madrid.

Passaràn 15 díes a París i visitaràn els Hospitals i institucions mèdiques.

—Aquesta nit ha mort, d'un atac de paralisi, M. Pressense, president de la Lliga dels Drets de l'Home.

—«Le Petit Parisién» diu que les grans potencies tracten d'enviar creuers al litoral albanès.

Alemanya

Berlin. — El coronel De Reutter, de qui tant s'h aparlat darrerament amb motiu dels incidents de Zaverne, ha sigut condecorat amb l'Aliga Roja, de terceria classe.

Strasburg. — Després de llarga i animada discussió, la Dieta ha adoptat una resolució deplorant profundament els incidents de Zaverne, expressant la seva opinió de que els incidents s'haurien pogut evitar si les autoritats militars haguessin posat fré a l'actitut indigna, provocadora i molesta per a la població d'alguns oficials, consignant el seu parer de que el comandant general va extramilitar-se de les seves atribucions i invitant al Govern a fer respectar les lleis per les autoritats militars.

Anglaterra

Londres. — Ha acabat les seves tasques la conferencia per a la salvaguardia de la vida humana a la mar.

Ha aprovat el projecte de convenI i el reglament, redactats per la delegació francesa, prevenint l'adopció de regles en les construccions navals per augmentar l'estabilitat dels barcos, l'obligació instal-lar aparells radiotelegràfics, l'institució d'una inspeccicó nacional, etc.

En la conferencia estaven representades 17 nacions.

El «Daily Telegraph» anuncia que s'ha produit una gran crisi ambb motiu de la política naval.

Es considera possible la dimissió d'En Lloyd George o en Churchil.

Russia

París. — En un despatx de Sant Petersburg que publica «Le Petit Parisien» es diu que Russia ha entaulat negociacions amb el apó per a la conclusió d'un tractat d'aliança.

Mèxic

París. — Els diaris publiquen un despatx de El Paso que diu que'l general Huerta está molt afectat, a causa de les victories dels revolucionaris al Nord de Méxic.

A estones sembla que tingui pertorbades les facultats mentals.

DARRERA HORA

Madrid, 21 de 1 a 3 matinada

Músics catalans

Ha tingut lloc en l'Ateneu l'anunciat concert que'l trío Barcelona devía donar-hi.

L'éxit dels músics catalans ha sigut gran i els elogis a la seva execució nombrosos.

De Barcelona

El ministre d'Instrucció

El ministre senyor Bergamín sopà anit a casa del Rector de l'Universitat, senyor Carulla. Hi assistiren ademés les autoritats, entre les quals figuraven el capità general, l'alcalde i el governador civil.

Tamb éss sentaren a taula els acompanyants del ministre, senyors Bullón, Chacón, Fabié i Rudh.

La festa, que tingué caràcter íntim, acabà a quarts d'onze, dirigint-se després els convidats al teatre del Liceu.

Avui el ministre efectuarà altres visites, i definitivament retornarà a Madrid el dijous.

Ateneu Pi i Margall

DE LA BARCELONETA

Hores de visita al Dispensari Mèdic públic gratuit

Malalties dels ulls, a càrrec del doctor Lluis Bonet Comajuncosa, tots els dimars, dijous y dissabtes, de set a vuit tarde.

Cirugía y malalties de la dóna, a càrreg els dimars, dijous y dissabtes, de 6 del doctor A. Vicedo Bonmatí, tots a 7 tarde.

Medicina general, a càrreg del doctor Lluis G. Nogués y Gurri, tots els dilluns, dimecres y divendres, de 7 a 8 tarde.

Nas, gorja y orelles, a càrreg del doctor Francisco Moreu, tots els dilluns y dimecres, de 6 a 7 tarde.

Malalties de nois, a càrreg del doctor M. Roig y Roig, tots els dilluns, dimecres y divendres, de 9 a 10 del matí.

ESPECTACLES

Gran Teatre del Liceu

Avui dimecres penúltima representació de «Parsifal». A les 7 de la tarde.
Se despatxa en Comptaduría.

TEATRE CATALA ROMEA

Companyía Balaguer. Avui «Mi papá». Demá estrena «Como buitres...», 2 actes, Linares Rivas. Diumenge tarde. «Pedro Gimenez» i «Como buitres...»

Teatre de Novitats

Gran Companyía de Sarçuela i Opereta espanyola dirigida pel primer actor Pep Borgés. Avui dimecres, tarde, a les 5, gran matinée a preus económics. L'opereta en un acte «Bohemios» i la sarçue'a en un acte «La fiesta de San Anton. Butaca amb entrada 1 pesseta. Entrada general 40 cèntims. Totes les demés localitats de franc. Nit a un quart de deu. La preciosa opereta en 3 actes de riquíssima i luxosa presentació, de gran éxit, «Los Quakeros». Demá dijous, tarde, extraordinari matinée. «Los Quakeros». Nit «Matias Lopez» i represa de l'opereta «Soldaditos de chocolate», i debut de la bellíssima i cé ebre dançarina Pau Calzado. Se despatxa en comptaduría. En assaig «El tren de lujo» i «De España al cielo».

Teatre Nou

Gran companyía de sarçuela i opereta dirig'da per Joaquim Montero de la que formen part Agneta Lopetegui i Pura Montoro. Avui dimecres tarde no hi ha funció per a donar lloc a l'assaig de la revista «Almanaque del Nuevo». Nit a un quart de deu. Primer «¿Sigue arriba el telon?» Segón La darrera obra d'En Rusiñol «L'homenatge». Tercer «El terrible Perez», per P. Montoro, J. Montero, etc. Demà dijous tarde a les quatre, grandiós matinée de moda. Primer «¿Sigue arriba el telon?» Segón «La feliz pareja». Tercer «El terrible Perez». Dissabte estrena de la revista «Almanaque del Nuevo» lletra d'En Joaquim Montero i música dels mestres Parera i Montserrat.

TEATRE APOL

Avui dimecres. Extraordinari éxit. Nit a un quart de deu. Darreres del grandiòs i aplaudit drama pasional en sis actes i 13 quadres

Fanatismo contra el amor

Demá dijous benefici Rojas. «El pròlogo de un drama», «El lobo», d'En Dicenta i «Caminico e la juente».

FRONTO COMTAL

Granéxit del jóc net. Gran partit extrordinari per a avui tarde a un quart de cinc.
ROJOS: Jáuregui, Egozaue.
BLAUS: Echevarria, Aremayo.
Entrada 1'50 pessetes

Carnaval de 1914

CASANOVAS, 3, 5 i 7

La Bohemia Modernista

Grans balls de disfreces per als dies 24 i 31 gener i 7, 14 i 21 febrer. Per a més detalls en les taquilles dels cines Bohemia, Teatre Comtal, Iris Park i Cine Walkyria, tots els dies des de quatre tarde a dotze nit. L'EMPRESA.

Concerts

ROYAL CONCERT «MUSIC-HALL»
Marquès del Duero, 106, davant Teatre Comtal Grans Concerts tots els dies tarde i nit, per una important «Companyía de Varietés».

ALCAZAR Gran Cafè Concert. Restaurant de primer ordre sarçueles alegres. Continuament Grans Debuts

Cinematógrafs

Gran cine saló Doré

Avui dimecres gran programa de pel-lícoles i atraccions. Exit de

Lola Bravo i Trujillo

amb els seus balls a transformació. El millor número en el seu genre, El notable musical imitador

Kerman

Debut de «La Macarena» i el seu dançarí «Brenes» els quals es presentarán amb el trajo de «Gaucho» i dançarán el

Tango Argentino

Entusiasme sens igual de l'hermosa cançonetista

La Goyita

la qual presenta el seu treball apropiat per a aquest saló. Dissabte debut colossal «Surip Duo» número que cridará poderosament l'atenció.

EMPRESA BOHEMIA

Gran Teatre Comtal i Cine Walkyria
Gran Cine Bohemia i Cine Iris Park

Avui dimecres dia extraordinari. Grandiós i monumental programa. Colossal pel-lícola de gran art de l'acreditada marca «Gloria» interpretada per la genial artista LIDA BORELLI

PERO MI AMOR NO MUERE

Fotografía espléndida, gran riquesa en presentació. Completarán el programa altres estrenes. «Pethe revista». Demá dijous estrenes de les cases Nordisk, Pasquali i Ambrosi.

Diversions particulars

Gran café de Novitats

Academia de billar. Tots els dies. Tarde a les 3 i nit a les 9. Partits al quadre. Tres bandes i roja pels reputats professors Adorjan, Marvá, M. Sanchez, Lacy, Pereira, E. Sanchez, Ortega, Rodón, Sugrañes i Santan. Apostes mútues.

Butlletí comercial

20 de gener 1914

BORSA DE BARCELONA

Cotisació oficial

	Oper	Diner	Paper
Londres, 90 dies vista	.....	26'31	.....
— xec.	.....	.....	26'81
París, xec	....	....	6'30
Madrid y plasses banca, a 5 d v.	....	.....	6'30

Efectes públics

	Oper	Diner	Paper
Deute Int. em. 1908 serie A...	84'10	.....	.....
— — — — B...	82'25	.....	.....
— — — — C...	81'30	.....	.....
— — — — D...	79'80	.....	.....
— — — — E...	78'70	.....	.....
— — — — F...	.....	.....	.....
— — — — G.H.	84'75	.....	.....
— — — dif. series	.....	.....	.....
— Amortisable serie A...	100'50	.....	.....
— — — — B...	100'30	.....	.....
— — — — C...	100'30	.....	.....
— — — — D...	.....	.....	.....
— — — — E...	.....	.....	.....
— — — — F...	.....	.....	.....
— — — dif. series.	.....	.....	.....
— — — serie A...	89'50	.....	.....
— — — — B.	89'50	.....	.....
— — — — C...	.....	.....	.....
— — — — D...	.....	.....	.....
— — — — E...	.....	.....	.....
— — — dif. series	.....	.....	.....
Títols Deute Mpal. 1903-4-5...	91'75	.....	.....
— — — 1906 A B C	92'87	92'75	93'00
— — — 1907...	.....	.....	.....
— — — 1910...	.....	.....	.....
— — — 1912...	88'00	.....	.....
— — Maig 1899 Ensxe.	.....	.....	.....
— — Abril 1907, Ensxe.	91'00	.....	.....
— — Reforma 1903...	91'00	90'85	91'15
— — Mun. de Sarrià...	.....	98'50	99'00
Emprèstit Diputació Prov....	98'37	93'25	93'75
Port de Melilla y Xafarines	.....	105'25	105'75

Obligacions

	Oper	Diner	Paper
Nord d'Esp., prior Barcelona	.....	.....	.....
— Lleida, Reus, Tar..	.....	.....	.....
— Villalba Segovia.	88'75	88'50	89'00
— esp. Alm. Tar	.....	88'25	88'63
— Osca Fr.ª, alt. lis.	91'00	91'00	91'50
Mines Sant Joan Abadeses	76'00	75'75	76'25
Tarragona a Barc. y Fransa	.....	54'00	54'25
Madrid Sarag. Alic. serie A.	.....	103'00	103'50
— — — B..	97'50	97'50	98'00
— — — C..	86'25	86'25	86'50
— — — D..	86'00	86'00	88'50
Madrid a Barcelona, directes..	.....	.....	.....
— — Rous a Roda.	.....	.....	.....
Alm Val. y Tarrag., no adher.	.....	.....	.....
— — adherides.	79'75	79'50	79'75
Med. Zam. Or. Vigo, em 1880	46'00	45'50	46'00
— — — 1883	.....	45'50	46'00
— — serie G y H	.....	.....	.....
Astúries, Gal. y León, 1.ª serie	.....	.....	.....
— — 2.ª sèrie	.....	.....	.....
Valladolid a Med. de Rioseco	.....	.....	.....
Madrid, Các. Port. serie 1.ª	.....	.....	.....
— — — 2.ª	101'00	101'75	101'50
— — — 3.ª	.....	.....	.....
— totsels cent. impars.	.....	.....	.....
Basc-Asturià, 1.ª hipoteca	.....	.....	.....
— 2.ª —	.....	.....	.....
Cariñena Saragossa	.....	.....	.....
Olot a Girona	.....	.....	.....
Companyia General Tramvies.	.....	88'00	85'50
— An. Tr. Bar. Ens. G.	.....	89'85	89'25
— Tr. Bar. S. A. y ext.	.....	.....	.....
— Barc. Elec.	83'75	83'75	84'25
Companyia Transatlàntica	.....	94'50	95'00
Canal d'Urgell	.....	.....	.....
Comp. Gen. Aigües Barc.	.....	.....	.....
— — —	.....	.....	.....
Comp. Gen. Tab. de Filipines.	100'00	99'50	100'00
— — preferents	.....	.....	.....
Port de Barcelona, em. 1895	.....	.....	.....
— — 1905	.....	.....	.....
— — Circul. 1909	.....	.....	.....
— — 1910	.....	.....	.....
— — 1911	.....	.....	.....
— — 1912	.....	.....	.....
Port de Tarragona	.....	.....	.....
Bnos pref.—Comp. reg. Ebre	.....	83'50	84'50
Societat Catalana Gas	95'87	95'75	96'00
Foment Obres y Construc.	.....	93'00	91'00
Comp. Cotxes y Automòbils	.....	94'50	95'00
Siemens Schuckert, Ind. d'e.	.....	97'25	97'75
Societat Valenciana Elec.	.....	99'00	99'50
Navegació y Indústria	.....	.....	.....
Societat Carbons de Berga	.....	86'00	89'00
Energía Elèctrica de Catalunya	96'00	99'50	96'25

Accions

	Oper	Diner	Paper
Banc de Barcelona	.....	.....	.....
Banc Prestams y Descomptes	.....	.....	.....
Catalana General de Crèdit	.....	.....	.....
Societat de Crèdit Mercantil	.....	.....	.....
Comp. Reial Canalisació Ebre	.....	.....	.....
Ferrocarrils Andalusos	.....	.....	.....

BORSI Y CANVIS

Informació de la casa Fills de F. Mas Sardà. Rambla del Mig 22.

Borsí del matí

	Obre	Tanca
Interior fi de mes	78'40	78'40
Alacants idem	93'20	93'20
Nords idem	94'95	95'00
Orenses idem	.....	.....
Colonials, idem	.....	.....
Andalusos, idem	.....	66 25
Cotons	N.D.	.....
Catalanes	.....	.....

Borsí de la tarde

	Obre	Tanca
Interior, fi de mes pròxim	78'35	78'35
Alacants, idem	93'40	93'55
Nords, idem	95'07	95'05
Orenses, idem	.....	.....
Colonials idem	.....	.....
Andalusos, idem	.....	66'20

Banc Espanyol de l'Illa de Cuba	.....	.....
Cotons	N.D.	.....
Catalanes	.....	.....

Canvis de moneda

Alfons	5'80 p. 13
Isabels	8'80 —
Unces	5'90 —
Or de quatre duros	5'70 —
Or de mey dos duros	4'80 —
Dollars	8'00 —
Lliures esterlines	26'50 ptes.
Francs	5'00 p. 100
Marcs	129'75 —

Plaça de Barcelona

COTONS

Informació: Centro Algodonero de Barcelona

Liverpool 20 gener

	Anterior Tanca	Avui Obre	2.ª	3.ª	Tanca
Disponibles	7'23	....	....	7'22	....
Desembre-Janer	6'87	....	....	....	6'88
Janer-Febrer	6'87	6'85	6'83	6'85	6'88
Febrer-Març	6'88	....	....	....	6'87
Març-Abril	6'90	6'89	6'88	6'88	6'89
Abril-Maig	6'83	....	....	....	6'87
Maig-Juny	6'87	6'86	6'85	6'85	6'86
Juny-Juliol	6'82	....	....	....	6'81
Juliol-Agost	6'78	6'77	6'75	6'75	6'78
Agost-Setembre	6'63	....	....	....	6'61
Setembre-Octubre	6'45	....	....	....	6'43
Octubre-Novembre	6'35	N.	....	....	6'34
Novembre-Desembre	6'20	....	....	....	6'20

Alexandria, 20 gener

	Ant.-Obre	Avui-Obre	Tanca
Gener	9'68	N.	9'65
Maig	9'84	9'83	9'82

Nova York, 20 gener

	Anterior Tanca	Avui Obre	2.ª	Tanca
Disponible	13'00	.....	.....	13'00
Gener	12'40	12'40	12'41	12'44
Març	12'61	12'58	12'61	12'65
Maig	12'43	12'39	12'44	12'45
Juny	12'39	.....	.....	12'42
Juliol	12'34	12'32	12'39	12'40
Agost	12'17	.....	.....	12'20
Setembre	11'78	.....	.....	11'80
Octubre	11'73	11'68	11'74	11'75

Nova-Orleans 20 gener

	Anterior Tanca	Avui 2.	Tanca
Disponible	13'00	....	13'00
Gener	12'70	12'72	12'73
Març	12'83	12'85	12'88
Maig	12'94	12'90	13'01
Juliol	13'01	13'02	13'06
Agost	N.	.....	N.
Octubre	11'84	11'84	11'88

Arribades als ports dels Estats-Units 61,000 bales 1 dies, contra 36,000 de l'any anterior.

CAFES Y SUCRES

Informació de la casa Emili Gaissert y C.ª, carrer Princesa 58.

Havre, 20 gener

(Cafè good Average)	Obre	Tanca
Març	62'25	62'75
Maig	62'85	63'25
Juliol	63'25	63'75
Setembre	63'75	64'25
Desembre	64'75	65'00

Sostingut.

Nova-York, Dia 20 gener

Cafè (Tipo núm. 7)	Obre	Tanca
Març	....	9'34
Maig	....	9'42
Juliol	....	9'48
Setembre	....	9'48

Fluix.

París, 20 gener

	Obr.	Tanca
Gener	31'80	31'[illegible]
4 Janer	....	....
4 Mar.	32'37	32'[illegible]
4 Maig	32'75	32'[illegible]

Calma.

Hamburg, 20 gener

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Janer-Març	9'40	....
Maig	9'55	....
Agost	9'77	....
Octubre-Dbre	9'87	....

Sostingut.

Londres 20 gener

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Maig	9/5 3/4	9/6
Juliol	9/7	9/7
Agost	9/8	9/8
Ocbre-Desbre	9/7 3/4	9/7

Calma.

COURE

Hamburg 20 gener

	Obre	Tanca
Març	132'50	.....
Setembre	132'50	.....

Sostingut.

PEBRE

Havre, 20 gener

Tellicherry	Obre	Tanca
Març	59'00	.....
Maig	60'00	.....
Septembre	61'00	.....
Desembre	61'75	.....

Sostingut.

ALCOHOL

París

	Obre	Tanca
4 Gener	45'00	[illegible]
4 Maig.	46'75	[illegible]

Calma.

LLANA

Bueno Aires

	Obre	Tanca
Maig	191'00	[illegible]
Setembre	191'00	[illegible]

Sostingut.

Productes enològics (marca Enol)

Informació de la casa Kegels i Vila, Rambla de Catalunya, 32.—Barcelona

Dia 20 gener

	Per 100 ks. bulto d'origen	[illegible]
Acid cítric (caixes de 50 k.)	678	[illegible]
Cilin sulfurós anhidre	....	....
Acid ... de 10 k.	....	[illegible]
— de 25 k.	....	[illegible]
— de 50 k.	....	[illegible]
— de 100 k.	....	[illegible]
Acid tartàric (caix 100 k.)	385	[illegible]
Amiant pols per a filtre	433	[illegible]
Carbó decolorant pasta	133	[illegible]
Carbonat de potassa químicament pur	233	[illegible]
Celulosa per a filtre	275	[illegible]
Clarificant per a ví negre	175	[illegible]
— — blanc	200	[illegible]
Cola de Russia Saliansky	...	[illegible]
— de Xina fideus	...	[illegible]

Impremta i estereotipia, Fortuny, 2, ...

FORA PÈL MOIXÍ

EL POLVOS COSMETICS DE FRANC treuen en pocs minuts el pèl de qualsevol part del cós, mata ses arrels y no torna a sortir. No irrita'l cutis. Aquest depilatori es utilisim a les senyores que tinguin pèl moixí (vello) a la cara y brassos, pera que així puguin destruirlo. UN POT, 2'50 ptes. — S'envia certificat per correu si per endavant se reben 3'50 ptes. en LLIURANSA de Gir Mutu o segells de correu.

Farmacia Borrell
COMTE DE L'ASSALT (CARRER NOU), NÚMERO 52 — BARCELONA

Obsequi d'EL POBLE CATALÁ als seus llegidors

Cupó de llibres

Desitjant el nostre diari facilitar als seus llegidors l'adquisició d'obres catalanes a preus excepcionals, ha decidit oferir-los de tant en tant lots de llibres mitjansant cupons.

El primer lot que oferim als nostres llegidors està format per les obres següents:

LA LLETRA VERMELLA, novela americana, de Nathaniel Hawthorne, *traducció catalana de* A. Rovira y Virgili.
LA REPRESENTACIÓ PROPORCIONAL EN EL SUFRAGI UNIVERSAL, per A. Rovira y Virgili.
LA PENA DE MORT, per Gabriel Alomar.
DISCURS A LA JOVENTUT, per Jean Jaurès.

Aquestes obres valen en les llibreries, en suma, ***5'20 pessetes***
Presentant aquest cupó a l'Administració d'*El Poble Català*, s'entregarán per ***1'50 ptes.***

Siemens Schuckert - Industria Eléctrica (S. A.) - MADRID
Oficina Técnica. — Barcelona: Rambla de Catalunya, número 13

DINER en 1.ª hipoteca i sobre valors des de'l 3 per 100 anyal, en lletres, propietaris, industrials i comerciants des de'l 1/2 per 100 al mes.

DINER en 2.ª hipoteca, usdefruit, parts indivises, i sobre genres, pisos, carruatges i tota garantía que's vulgui. Rambla de Santa Mònica, 4, entresol.

UNA FAMILIA FELIS

La mare está contenta, perqué té cada vuit dies un periódic de modes que li dona patrons tallats y **regals mensuals** molt valiosos; la noia está joiosa, perque ademés del periódic de modes reb també setmanalment una entrega de novela fina, interessant y moral. Y el pare y el fill están satisfets, perque cada vuit dies reben un quadern de Diccionari ilustrat y altre d'una magnífica Historia d'Espanya.

Doncs tot aixo, o sia el rebrer **quatre quaderns setmanals** (Diccionari, Historia, periódic de modes y Novela), amb dret als regals mensuals, li costa a la familia **dos rals al mes,** en les condicions que li direm si omplena vosté l'adjunt cupó y l'envía franquejat amb un quart de céntim a la

Societat General de Publicacions
Diputació, núm. 211.—BARCELONA

Al rebrer el cupó, la carta o la tarjeta postal que pugui vosté enviarnos, li remeterem **una mostra de franc** de nostres publicacions. Vosté les veu. Si li agraden, s'hi suscriu. Y si no, tant amics.

Sr. Administrador de la Societat General de Publicacions
Serveixis vostè remètrem una mostra gratuita de les seves publicacions setmanals *El Hogar y la Moda*, Novissim Diccionari Enciclopèdic ilustrat, Historia General d'Espanya, y Novela, que donen vostès per dos rals al mes. (Nom de l'interessat)
Residenta ____ provincia ____

Esqueles mortuories se n'admeten fins a les dues de la matinada

ENOFOSFORINA SERRA

Tónic - Reconstituient - Remineralitzant

Torna la robustesa, l'alegría, la vitalitat i totes les forces perdudes, ja sigui per un excesiu treball mental o bé per altres causes
A. Serra, Pelai, 9

Milers de curacions obtingudes amb els remeis de fama mundial

Tos-Refredats-"Tisis" Dolor - Reuma - Gota

Curació radical i segura prenent el **Terinhol,** 5 ptes. frasc Cura segura amb l'ús de la **Reumaticina,** 4 i 3 ptes.

ESTOMEC sá, COR content, usant la Digestolina, i parlareu així. -5 pessetes tubu

Punts de venda: Dr. Segalà, Rambla de les Flors, 4; Dr. Serra, Pelai 9; Vda. Alsina, Passatge del Crèdit, 4; Vicens Ferrer; Uriach; Dr. Andreu; Farmacia de la Creu, Escudellers, 75; Viladot; Vidal i Ribas, Sepúlveda, 170, ...

¡PORA ULLS DE POLL Y DURICIES! Callívoro SARRET Cura infalible 1'50 ptes. ... Líquit vegetal per a curar ferides ... Tafia - Cura SARRET 1'50 ptes. franc ... Depòsit: Vda Alsina - P. Crèdit, 4 ...